

Mr. SPEAKER.—I don't want to shut out any point that he wishes to tell on the Floor of the House provided if it is a matter of public importance.

Sri G. V. GOWDA.—Scope for discussion according to Section 177.

Mr. SPEAKER.—Is the member going to set it at nought? We should confine ourselves only to matters of public importance.

Sri G. V. GOWDA.—We want to raise only points which are not covered by the Supplementary Demands.

Mr. SPEAKER.—The member seems to attach to the Appropriation Bill a somewhat larger scope than even to an ordinary Bill.

Sri G. V. GOWDA.—No, Sir.

Mr. SPEAKER.—After the Demands are passed the member wants to say.....

Sri G. V. GOWDA.—We can discuss matters not covered by the demands.

Mr. SPEAKER.—I would request the Hon'ble member to see all the precedents and prior proceedings. Have we not passed the Appropriation Bills before?

Sri G. V. GOWDA.—Yes, Sir, after one or two members have participated in the discussion.

Mr. SPEAKER.—Is it in the manner in which it is done now?

Sri G. V. GOWDA.—I will leave it to you to decide whether it is a matter of public importance and if the points sought to be raised now have been discussed already, if it is so, it is for the Chair to pull up.

Motion to pass.

Sri B. D. JATTI.—Sir, I beg to move:

“That the Mysore Appropriation (No. 3) Bill, 1965, be passed.”

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That the Mysore Appropriation (No. 3) Bill, 1965, be passed.”

The motion was adopted.

BUDGET ESTIMATES FOR 1965-66—DEMANDS FOR GRANTS.

DEMAND No. 27.—MISCELLANEOUS SOCIAL AND DEVELOPMENTAL ORGANISATIONS

Smt. YASHODARA DASAPPA (Minister for Social Welfare).—Sir, on the recommendation of the Governor of Mysore, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 2,42,21,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of “Miscellaneous Social and Developmental Organisations.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 2,42,21,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of “ Miscellaneous Social and Developmental Organisations.”

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿತಕ್ಕೂ ದಿವ್ಯಾಂಡು ನಂಬರು 27 ರಲ್ಲಿ 2,42,21,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡು ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಆ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸೇರಬೇಕಾದಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದೆಯೇ, ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದ ಅಪವ್ಯಯಗಳು ಆಗಿ ಹಣ ಪೋಲು ಆಗುತ್ತಿದೆ, ದುಬಿ-ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಇರಾಖೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ದಿನನ ದಲತರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವ ಏಥವಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 17 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗ ದವರಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕನಸು ಏನು ಇತ್ತೋ ಅದು ಕಾರ್ಯ ಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ 2,42,00,000 ರೂಪಾಯಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ, ತುಟ್ಟ ಭತ್ಯೆ, ಟಿ. ಎ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸುಮಾರು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಯ ವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬಡ ಜನತೆಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊತ್ತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಾಘೋಷಿಸ್ತರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವಿಲ್ಲದೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹರಿಜನರ ಗಿರಿಜನರ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ದುಡ್ಡು ಅವರ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಜನವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಶೋಷಣೆಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯಾಗರಾರದು. ಹೀಗೆ ಎರ್ರಾ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಣ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ವಾಘ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಸ್ವಾಘಿಗೆ ಲಕ್ಷಾನು ಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ 54 ಲಕ್ಷ 72 ಸಾವಿರ ಬೆಲೆಗೆ ಹಣ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸಾಲದು. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣ ಪೋಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪರ್ಚೇಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ತಮಗೆ ಯಾರು ಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಹರಿಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾಗಿರುವ ದಳಾಳಗಳು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಂಚರುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂಚರ್ಷ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಅನುಮತಿಸಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀತಿ ಬಾಹಿರವಾದ, ಅವಿವೇಕದ ಹರದಾವಧಿ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರ ವಿಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಈ ವರ್ಷ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹಣ ಸಹಾಯಕವಾಗಲಾರದು. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಜನತೆಯ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ಬರುವುದು ಬೇಡ. ಹಿಂದುಳಿದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕೇಂದ್ರಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಟೀಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ವಿರ್ಪಾಡೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೊಲಗೆಯ ಮಿಷನ್ನು ಯಾರದೋ ಮನೆಮಾಲ್ಟೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾರದೋ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳಿರುತ್ತವೆ, ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 1,22,800 ರೂಪಾಯಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಗಳ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಈ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆಬರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಟು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕ್ಯಾನ್ಸೆಲ್ ಅಂಡ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ 41 ಸಾವಿರದ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ಈ ಸಾಲಿಗೆ 43 ಸಾವಿರದ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯೇನು, ಇದರ ಪರಿಮಿತಿಯೇನು ಇದನ್ನು ಯಾವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಿದೆಯೋ, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಉದ್ದೇಶವಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ವಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ, ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಹಣ ಬರ್ಚುಮಾಡಲು ಇವು ಒಂದು ತಂಗತಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜನರ ವಿಳಿಗೆಗಾಗಿ, ಅವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಅಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಾದರೂ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಲಿ, ಆಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವೇನು ಒಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರಿಗೇ ಬೇರೆ, ಬೋಯಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೇ ಬೇರೆ, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೇ ಬೇರೆ ಹೀಗೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲೆಂತಹ ಅಂತರ ಹಾಗೂ ಏರು ಹೇರುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ವರ್ಗರಹಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ನಾವು ರಾವೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಒಂದು ಸೋಗು, ಕೂಗನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಸರ್ಕಾರದವರ ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳೇನಿವೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬಂದಿತಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬರ್ಚು ಮುಂದೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟಕವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇ ಮಾಡಲಿ ಇದ್ದು,

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ತಾರತಮ್ಯಗಳೂ ಏರುಪೇರುಗಳೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಕನಸು ನೆನಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಬಂಡಿತ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕ ವ್ಯೇನೆಂದರೆ—ಎರಡು ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೇ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳೆನಿಸಿ ಅವು ತಮ್ಮ ಬಾಬಾರಥ್ಯದಿಂದಲೇ ಈ ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಸೋಂಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊಂದಾವಣಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಾಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇಂದು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೇನೂ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯದಿರುವುದೇ ರೇಸೆಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳು ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳವರೆಗೂ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒದತಕ್ಕ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಡಿ. ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಅವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಇವುಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲರಕ್ಕೂ ಹುಡುಗರಲ್ಲೂ ಯಾರು ಬಡವರು ಎನುತಕ್ಕದ್ದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ? ಇಂಥದೇ ಬಡವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಷ್ಟುಜನ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲರಕ್ಕೂವರು ಅಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಆಯಾಯ ಸ್ಕೂಲರಲ್ಲೇ ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗರಾದರೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಅದು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾಯ ಸ್ಕೂಲರಲ್ಲೇ ಆಯಾಯ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇರುವಂತೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದರೆ: ಹಿಂದೆ ಇವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮನೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು 1 ಸಾವಿರದಿಂದ 3 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಒಂದು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ಏನಾ ಇದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಈಗ 4-5 ಸೋಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೋಸೈಟಿಗಳು ಆ ಮನೆ ಮಠಗಳೆಲ್ಲವು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಎಂದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆಯೋ ನನಗಿಂತಲೂ ತಿಳಿಯದು. ಇವರು ಕಟ್ಟಿಕೊಡತಕ್ಕ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳ ಸಮೇತ ಬಾಳಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸೂಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ: ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೂ ಇವರಿಗೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ನೆರವನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್‌ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲದವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಡಗೂ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇವರ ಔಚಿತ್ಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲೊಂದೊಂದು ಕೆಲಸಗಳೇ ನಾವರೂ ಹಾಗೆ ನಿಂತಿರೆಯೇ? ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ—ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಹಾಗೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಗೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹುಜುರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು

ವಿಂಗಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದಿನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಹತ್ತಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ಸಾವಿರಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಯುನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಾರದೇ ವಿನಾ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಹೀಗೆ ಬರಿಯ ಭಾಷಣಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಭಾಷಣದಲ್ಲೇ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ (ಸುಳ್ಯ).—ನನಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 27 ಕ್ಕೆ 2,42,21,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡಿನ ಸಬ್ ಹೆಡ್ (ಇ) ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಆಫ್ ಫೆಡ್ಲರ್‌ಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಫೆಡ್ಲರ್‌ಲ್ಡ್ ಟೈಬ್ ಅಂಡ್ ಅದರ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕುರಿತು ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಆಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಡ್‌ಗೆ 1,58,65,300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಈಗ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತೂ ಶಿಬ್ಬಿಂದಿ ವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಆದಿತು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಒಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟರು, ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು 3 ಜನ, ಸ್ಟೆಪರ್ ಆಫೀಸರು ಒಬ್ಬರು, ಅಕೌಂಟ್ ಆಫೀಸರು ಒಬ್ಬರು, ಮೆತು ವಿಮನ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರು ಒಬ್ಬರು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಿಬ್ಬಿಂದಿ ವರ್ಗ ಇದೆ ಆದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ನಲ್ವ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಧಾಂಶ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಬ್ಬ ವಿಮನ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಆಫೀಸರು. ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಪದವೀಧರ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಹ ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಿಳಾ ಸಚಿವರು ಇರುವಾಗ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದು ಬರದೇ ಇರುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜಿರಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರರ ನೇಮಕವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯಷ್ಟೆ, ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಅನ್ನುವವರು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರು ಇವರುಗಳನ್ನು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಬಡಾ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೂಕ ಜನರು, ಪ್ರಾಣಿಗಳೋಪಾದಿ ಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗುಡ್ಡ ಗಾಡು ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ಅವರಿಗೆ ಭೋದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನರು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಫಾರ್ ಫೆಡ್ಲರ್‌ಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಫೆಡ್ಲರ್‌ಲ್ಡ್ ಟೈಬ್ ಆಫೀಸರಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 10 ತಿಂಗಳ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟ ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊದುವಂತಹ ಅರ್ಥಾತ್ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಪಾಠ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಈ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ದೊಡ್ಡದು, ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ. ಸುಮಾರು 40-50 ಮೈಲಿ ದೂರ ಬಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ 8-10 ಮೈಲಿ ಕಾಲ ನಡೆಯಿಲ್ಲ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯಾದಿನ ಹೋಗಿ ಅಂದೇ ಬರಲಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಹೋದದ್ದು ಆಯಿತು, ಬಂದದ್ದು ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಹೋದ ಕೆಲಸ ಆಗಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದು ಅವರ ನಡೆ, ನುಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಆಫೀಸರು ಅವರೊಡನೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟುದೂರ ಹೋಗುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಫಿಕ್ಸೆಡ್ ಟಿ.ಎ. 30 ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಎಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಒಳಭಾಗದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಬಡ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್)

ಬೆಳನಬೇಕಾದರೆ ಇತರ ಅಫೀಸರುಗಳಂತೆ ಜೀಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟರ ಅರೋಪವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀವಾನ್ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಅದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಒಳ ಅರ್ಥ, ಉದ್ದೇಶವೇ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೀನ, ದಲಿತರಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಡಜನರು, ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಧದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಈ ಹಣ ಇರುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇದೆ ಹೀಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತ ಹಣದಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ದನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ರಚನೆಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಯಿತು, ಆ ಕಮಿಟಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಮ್ಮೆ ಎರಡು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. 3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 3 ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದೂ ಸಹ ಒಂದು ದಸರಾ ಟೈಂನಲ್ಲಿ—ಆಗ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾರಂಭ—ಮಾಹಿತಿಗೆ ಗೌರವವಾದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ದಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭ ಎಂದರೆ ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಆದಾಗ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕರೆದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಕೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗೆ ಇರಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಅಫೀಸಿನಲ್ಲೂ ಅವರೇ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲೂ ಅವರೇ ಇದ್ದರೆ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲ, ಅದರು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇತರರನ್ನು ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರುಗಳು ಸಂಚಾರ ಹೋದಾಗ ಅಥವಾ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅದ್ದರಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ 2 ಲಕ್ಷ ಜನ, ನೋನ್ಯಾಡಿಕೆ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನ, ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಅರೂ ವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನ ಮತ್ತು ಹಾಲಕ್ಕಿ, ಸಿದ್ದಿ, ಕಚ್ಚೇಗೌಡ, ಕುದುಬಿ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಗುಡ್ಡ ಗಾಡಿನ ಜನರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 14 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಗಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ 3 ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ನೋನ್ಯಾಡಿಕೆ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಒಬ್ಬರು, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬರು ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ—ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವಂತೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ರೂಲ್ ನಲ್ಲಿ ಇದೆ—ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಮ್ಮೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗಿರಿಜನರಿಗಿರುವ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳು, ಆಗುಹೋಗುಗಳು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ

ಒಂದು ವರ್ಗವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಾರದು. ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರ್ಸುಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಂತು. ಆದರೆ ನತ್ಯವಂತರಾದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಇದನ್ನು ಷರಾಮರ್ಶಮಾಡಿ ಲಿಸ್ತಿನಲ್ಲರುವವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ನಿಕ್ಯಪ್ಪೆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರದೆ ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ 4 ಕೋಟಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 1962ರಲ್ಲಿ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಬೋಧಿಸಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಸರಕಾರದವರ ಲೋಪದಿಂದ ಹೀಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಅಗ್ನಿಕ್ವಲರ್ ಕಾರೋನಿಗಳು, ಅಗ್ನಿಕ್ವಲರ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ವಿಚಾರ : ಹೆಚ್ಚು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೆಸಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಾರದು, ಮಿಕ್ಸೆಡ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರೂ ಕರೆತು ವಿಚಾರವಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಲೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಿಶ್ರಜಾತಿ ಹಾಸ್ಟಲಿರುವುದು ಅನುಕೂಲ. ಈಗ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಕೇವಲ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ಪರ್ಧಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಎಲ್ಲವೆಂದು ಗಲಾಟೆಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಇಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕಟ್ಟಡವಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಹಂಗಾಮಿ ಕಟ್ಟಡ, ಹುಲ್ಲಿನಛಾವಣಿ, ಅಥವಾ ಇತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಜನರು ಬಡವರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತೆರೆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಊಟ ಮತ್ತು ಇತರ ಬರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ 18 ರೂಪಾಯಿ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಊಟ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚು, ಅವರು ಬೆಳೆಯುವ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೇಕು. ಈಗ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವ 18 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದು, ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. 25 ರೂಪಾಯಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಅರಿಸಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಮಿತಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈಗ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ 18 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಅದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶಾರ್ ಬಿಟ್ಟುಬೇರೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ತಿಂಡಿ ತಿನಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಾದರೂ ಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಕರನ್ನು ಅಫೀಸರು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಖಾಸಗಿಯವರು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಈ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರನಡೆಸುವ ಕಡೆ ಅಫೀಸರರು 1 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಊಟ, ಬಟ್ಟೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಎಂಥ ಬಡವರಾದರೂ ಕೊಡಲು ಹಿಂದೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೇಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 50 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ 50 ರೂಪಾಯಿ ಬಂದರೆ ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಂಡಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಜೆ ತಿಂಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್)

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಸರ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧೀನರುಗಳು ಈ ವರ್ಷ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ವಿಳಂಬವಾಯ್ತು, ಬರುವ ವರ್ಷ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವರ್‌ನಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಈ ವರ್ಷ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಮಾರ್ಚ್ 12ರ ವರೆಗೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬಂದಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವರ್ ಅಫೀಸರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಮುತವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ಮೆಡಿಕಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಗೆ ಇದೇ ಮಾರ್ಚ್ 20 ರಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೊರೆತರೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಡಿಕೆ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಮಿಷನರು 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿರುವ ವರದಿಯು 77ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಾರ್ಥಿ ಟ್ರಸ್ಟಿಬ್ಸ್ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಕಳೆದ 64ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬದಗಿನೂರು ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸರ್ವೆಮಾಡಿದಾಗ 70 ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ 413 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 5 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಜಮೀನಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸರಾಸರಿ 3 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದ್ದಂತಾಯ್ತು. ಆರ್-ಇಂಡಿಯಾ ರೆವರ್‌ನಲ್ಲಿ 6 ಎಕರೆ ಇದೆ 5.2 ಜನರಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 6.5 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 6 ಜನರಿರುವ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 3.10 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸ್ಟೇಷರ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ವಿಾರಿ ಭೂಮಿ ಹಂಚುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯ? ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಹೀಗಾಗಿ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಷರ್ ಸ್ಕೀಂ ತಯಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ.

3-00 P.M.

ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವುದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇರಾಖೆಯವರು ಒದಗಿಸುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬವಣಿ ಬರಬೇಕಾದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಈ ಇರಾಖೆಯವರು ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿರುವಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾರ್ವೆ (ಮೂಡಬಿದ್ರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಲವು ಕಲ್ಯಾಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಹಿಂದುಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನ ವಿಭಾಗ ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೇ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇರಾಖೆಯ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ದಿನದಲಿತ ಪಂಗಡ. ಈ ಪಂಗಡದ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಈ ಪಂಗಡದ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟವು ಉಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತರ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎಂದು ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂದಿನ ತನಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳು

ವಂಥ ಕಾಲ ನಮಗೆ ಒದಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನೂ ಕೂಡ ಉನ್ನತ ಜವಾಬುದಾರಿಕೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ರೀತಿಯ ಧೈಯ ಧೋರಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವ ಬಾತೆಗಳೂ, ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ, ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನುಟ್ಟು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥರು, ಅನಾರೋಗ್ಯರು, ಅಶಕ್ತರು ಎಂಬ ಈ ಕಳಂಕವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿ ರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷವೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಸದ್ವಿನ್ಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಬರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಆಗಲಾರದು ರಾಷ್ಟ್ರರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಚೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಳುವ ಈಗಿರುವ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಂಶ ಕೇವಲ ಕಲ್ಯಾಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಾತೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ದೈರಕ್ಷರಿದ್ದಾರೆ; ಹಲವು ಮಂದಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ದೈರಕ್ಷರಿದ್ದಾರೆ, ಮುಖ್ಯಾ ವೆರ್ಟೆವೆರ್ ಆಫೀಸರ್ ಉದ್ಯೋಗದಾರಿಕಾರಿ, ಮತ್ತು ಇತರ ಹಲವು ಮಂದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಏರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೂ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ಗೊಂದಲವೇ ಬೆಳೆದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೇ ಬೆಳೆದು ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ 5 ಮಾಡಿ ಮೇಲೆ ಲೆವಿ ಯಾರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು, ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ತನಗೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾರ್ಗ ಎನ್ನುವ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ತಾವು ತಾವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದಲಿತ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆಯೋ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಮೋಚನೆ ದೊರಕದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕದೆ ನನ್ನಂಥವರಿಗೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡ ಹಿಂದುಳಿದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪಾಡೇನು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ನಾನಾದರೋ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಡೀಪ್‌ಗಳಲ್ಲ, ವ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು, ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಪೂರ್ವಾಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು, ಯೋಜಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ.

1925ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಲೇಬರ್ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಲೇಬರ್ ಶಾಲೆಗಳು, ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು, ಹರಿಜನ ಶಾಲೆಗಳು, ಹರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಮಾರ್ಪಾಟಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ವೋ ಅದೇ ಪಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ ಎಂಬ ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ತುಂಬ ಶೋಚನೀಯವಾಗುತ್ತದೆ.

• ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗಾಗಿ 11,20,200 ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶವನ್ನು ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ, ಅವರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಆ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಎಸ್ಟಿಮೆನ್ ಫೀಡಿಂಗ್ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚು, ಭತ್ಯೆ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ದುರಾಡಳಿತವೆಚ್ಚ, ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗಸ್ಪರ್ಶಿರುವ ಅಂಶ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ, ಕಣ್ಣು ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಮ ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಳಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನೇ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಒಂದೇ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಅಥವಾ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಕ್ಷೇಪವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀಷನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದುಂಟು. ಇವರು ಈ ಜೀಷನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ ಇತರ ಕಾಯ್ದಾಳ್ಮೆಯವರೊಬ್ಬರು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ರಾಗ ಬುಕ್ಕನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. - ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನರ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲು ಚೈತ್ರಮಠದಲ್ಲಿ ಸಂವತ್ಸರ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಅವು ಉಪಯೋಗವಾಗಿವೆ; ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಉಪಯೋಗವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಲಿಂಚೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಅಥವಾ ಗಿರಿಜನ ವೆಂ'ಫೇರ್ ಮುಟ್ಟಿದ ಎನಹ ಇನ್ನಿತರ ಕಾದು ಗುಡ್ಡ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಒಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ವೆಂ'ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಭರ್ತಿ ಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿದ್ದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ 18 ವರ್ಷಗಳಂತರ ನಿತ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದು ಏಕೆ ಶೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಗ್ರಾಂಟ್‌ನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ, ಸ್ಟಾಲರ್-ಪಿಪ್ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ, ಸ್ಟಾಲರ್-ಪಿಪ್ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಇರಬೇಕೆ? ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಾಂಬರಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಿನ ಸೋಲಿಯರ್ ವೆಂ'ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆ ಈಗಿರುವಂತಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಇದ್ದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಬಿಡಿ. ಅಂಥ ಕೆಲ್ಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಡಿ.ಡಿ.ಓ. ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಮತ್ತು ತರ ಬಾಕ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು, ವಿಶ್ವಾ ಇಲಾಖೆಯವರೊಬ್ಬರ ಮೂಲಕ ಇವನ್ನೆಷ್ಟೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಬಿಡ್ನೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೋ ಅದು ಸಾಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಈಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿ ಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ಸಲಹೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾ: ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಕಮೀಷನರ ವರದಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವೃತ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಷ್ಟು ಘಟನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವೃತ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಇನ್ನು ನಿಜವಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲ. ಅದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಮಾಜದ ದುಷ್ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನೆಂದಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಆ ಕಡೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಅಷ್ಟೇ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಅತಿ ಪ್ರತಿ ಒಡಾದಿ ಡೈರಿ ತುಂಬಿಸಿ ತೋರಿಕೆಯ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಈ ದುಷ್ಪದ್ಧತಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದಲಿತರ ಹಿತ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೇ ತಿಳಿಯ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ದುಷ್ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನೆಂದಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಆ ಕಡೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಅಷ್ಟೇ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಅತಿ ಪ್ರತಿ ಒಡಾದಿ ಡೈರಿ ತುಂಬಿಸಿ ತೋರಿಕೆಯ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಈ ದುಷ್ಪದ್ಧತಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದಲಿತರ ಹಿತ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೇ ತಿಳಿಯ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ದುಷ್ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನೆಂದಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಆ ಕಡೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಅಷ್ಟೇ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಅತಿ ಪ್ರತಿ ಒಡಾದಿ ಡೈರಿ ತುಂಬಿಸಿ ತೋರಿಕೆಯ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಈ ದುಷ್ಪದ್ಧತಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದಲಿತರ ಹಿತ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೇ ತಿಳಿಯ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ದುಷ್ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನೆಂದಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಆ ಕಡೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಅಷ್ಟೇ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಅತಿ ಪ್ರತಿ ಒಡಾದಿ ಡೈರಿ ತುಂಬಿಸಿ ತೋರಿಕೆಯ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಈ ದುಷ್ಪದ್ಧತಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದಲಿತರ ಹಿತ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೇ ತಿಳಿಯ ಬೇಕು.

ದಲಿತ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ದರಖಾಸ್ತು ಸ್ಥಳ ಸೌಕರ್ಯವೇನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೆಂದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಅದೇನೂ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದಲಿತರು ನಿವಾಸವಿರುವಷ್ಟು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದರೊಳಗೆ ದರಖಾಸ್ತು ಕೊಡಬೇಕು. ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. 4-5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಬಡ್ಡಿಯಿಟ್ಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಅಹಣ ನನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಖರ್ಚಾಗದೆ ರಾ್ಯಾಪ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಪ್ಪಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ಹಣ ಇವತ್ತಿಗೂ ಯಾಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಅದ್ವೈತರಿ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೂ ಇನ್ನೂ ರಾ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಕಿಸಿರ್ಪ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಗಳಿವೆ, ಆತಂಕಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಕುಂಟು ನೆಪಗಳನ್ನೇ ಹಾಕಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಲ? ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಲಯಗಳ ರಾ್ಯಾದರೂ ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ? ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ನಯವಾಗಿ ರಾ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಕಿಸಿರ್ಪ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರಾ್ಯ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಅದೇನು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದು ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಾದ. ಮದ್ರಾಸ್ ನ ಸರಕಾರವಿರುವಾಗ ಬಂತ್ಯಾಳದಲ್ಲಿ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದು ದಲಿತರಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಯಾವ ಕಾರುವೆಯೂ ಆತಂಕವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ದಲಿತ ನಿವಾಸ ಕಾಲನಿಗಳ ಸಮೀಪ ಕೂಡಾ ರಸ್ತೆಗಳು ಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಅಂಥ ಕಾಲನಿಗಳಿಗೂ ಆಗಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೋ ಇನ್ನು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶೇ 18% ರಷ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆಯಷ್ಟೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮರಾಮಾತ್ ಶಾಖೆ ಇದ್ದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಉದ್ಯೋಗ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಈ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಘಟನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಎರಾ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗುಮಾಸ್ತರು ಹಾಗೂ 4ನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಕೇಡರ್‌ನ ಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿದರೆ ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ಇವರಿಗೆ ವಾಸವಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಉಪಹರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಸ್ಸಾಬ್ಲಿಷ್ ಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಯೂನಿಟ್ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ತ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಉದ್ಯೋಗದ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇಳಿದರೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕರ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೆಲವು ಇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ತ್ ಕಮೀಷನಿಗೆ ವರದಿಯೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಜಾರು ಆದಂತೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಯನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಯೂನಿಟ್ ಅಫೀಸರುಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ I ಗ್ರೇಡ್, II ಗ್ರೇಡ್ ಮತ್ತು III ಗ್ರೇಡ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೇಡರಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಹುದ್ದೆಗಳು ದಲಿತ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅದನ್ನೂ ಸಹ ವರದಿ ಮಾಡದಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ 1960ರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನಿಂದ ಪಟ್ಟಿ ತರಿಸಿ ದಲಿತವರ್ಗದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥಾನವನ್ನು ರೋಕರ್ ಕ್ರಾಂತಿಡೇಶ್‌ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರಿಂದಲೇ ಈ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. 1-1-1961 ರಿಂದ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋವಾಲ ಸಾರನ್ನ)

ಗಳು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಯಾರ್ಯಾರನ್ನು ಹೀಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅವರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಿ ಖಾಯಂಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ದಾಮೂಷಾ ಪ್ರಕಾರ ದಲಿತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಫೋಂಜಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಉಮೇದುವಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಕರೆದು ಅವರೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೊಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಅಥವಾ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಚುನಾಯಿಸುವವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಜ್ಞೆ ಬಂತು. ಈ ಆಜ್ಞೆ ಒಂದು ಅಸ್ಥಿರವಾದುದು ಮತ್ತು ದಲಿತರ ನೇಮಕದ ಹಿಂದಿನ ಆಜ್ಞೆ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ 1-1-1960ರ ನಂತರ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲಾ ದಲಿತ ನೌಕರರೂ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಭವ ಹೊರಬೀಳುವಂತಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಫೆಸ್ಟ್ರೋ ಕ್ಯಾನ್ಸಿಗ್ ಬಹಳ ಬಾಧಕವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕರಿಂದ ಮನವಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿವೆ. ಸುಮಾರು 3-4 ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವಿಸ್ ಅದವರನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಗತಿಯೇನು? ಯಾವರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು? ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿನಿಂದ 6 ಜನ ಹೊರಗೆ ಹೋದವರ ಪೈಕಿ 4 ಜನ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಫೋಂಜಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ 4 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಸರ್ವಿಸ್‌ನಿಂದ ದಲಿತರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್, ರೇಬರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೂ ನಾನು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳೇನೋ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯುಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತುಂಬಿ ನಡೆಸಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಅಪ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿದ್ದಲ್ಲವೂ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಗದದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಮಾತ್ರವಾದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇದರಿಂದ ಈ ಬಡ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕರ್ಯಾಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೆಜೆಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾಕಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿವೆ ಇವರ ಪ್ರಯೋಜನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತರೇ ಇದೆ ಇತರರಂತೆ ಬಡ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕಷ್ಟಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನ ವೇಕೆನ್ಸಿಯೊಳಗೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆಯೇ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಯಾವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಸಲಹೆ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಆಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸು ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಜವಾಬನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಗಿಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಇರುವಾಗ, ಆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಇವರು ಪಾಲಿಸಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 80 ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ 60ರಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವೇ ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳಿವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇಕಡಾ 20 ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶೇಕಡಾ 40ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲದೆ. ಬಹು ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶೇಕಡಾ 60-80ರಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವೇ ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿವೆ ಉಳಿದ ಶೇಕಡ 30-40ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಇದರಿಂದಾಗುವ ಅನ್ಯಾಯವೆಷ್ಟು? Total No. of Sanctioned posts ನಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ಸ್ಪೋನ್ಸರ್ಡ್ ಎಷ್ಟು ಭರ್ತಿವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ತುಂಬಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರು weaker sections ಸಾಮಾಜಿಕ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟವರು ಎಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಬಾಡಾವಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ನಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನೌಕರಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನೋನ್ಯತೆ

ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಡ ನೌಕರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡುವರೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಟ್ರೆಜರಿ ಬೇಂಚಿನವರು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ಅರಣ್ಯ ರೋಡನವಾದಂತಾಗುತ್ತದೋ ಏನೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ನಟವರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ವೇಕನ್ಸಿಯೊಳಗೆ ಒಜರ್ವ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅಥವಾ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇರಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಫೆಡ್ಡಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಆ ಘನತರವಾದ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರುವುದರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿಯಬಾರದು. ಏಕೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದರೋ ಎಂಬುದು ಶೋಚನೀಯ ಮತ್ತು ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೋ ಆ ರೀತಿ ಅವರ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ, ಮೂರನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಂತ್.—ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯಶಾಖೆಯ ನಟವರು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ಅದು ಅವರ ಇರಾಖೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಯೋಗ್ಯ ವಿಧ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ, ಉನ್ನತವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಬಡ್ತಿ ಪಡೆಯುವರೆ ಬಾಧಕ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರುಗಳು ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನ್ ಕಮೀಷನರುಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ಎಷ್ಟಿತ್ತು, ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಗಳವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷ ವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದಲಿತವರ್ಗದವರನ್ನು ಇವುಗಳಿಗೆ ನೇಮಕವೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಏನು ಡಿವಿಷನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು, ಏನೊಂದು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಂತ್.—ಈಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 18 ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೇನು ಸರಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆಯೋ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಭರ್ತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಭರ್ತಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಫೆಡ್ಡಲ್ ಕ್ಯಾಪ್‌ನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಟ್ರೆಜರಿನವರಿಗೆ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮೀಷನವರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಮುಂತಾದ ಕೀ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾದಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸು ತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಸಾಲದು ಅಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳುವ ಕೊರತೆಯ ವಿಚಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಫೆಡ್ಡಲ್ ಕ್ಯಾಪ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಏನು ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮೀಷನರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀ ಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿಇತ್ತು. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ಸ)

ದೀರಿ, ಈಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ಬಿಗೆ 18 ಪರ್ಸೆಂಟನವೂ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಬಡ್ವೆಟ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆದಿಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ, ಕೆಲವು ಬೋವಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಆದಿಜಾಂಬವ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ 2 ಏಕರ ಅಥವಾ 3 ಏಕರ 14 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಜಾತಿಯವರದೇನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೋವಿಹಾಸ್ಟಲ್ ಅಥವಾ ಆದಿಕರ್ನಾಟಕ ಜಾತಿಯವರ ಹಾಸ್ಟಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಲ್ಲಿಯೇ ಆದಿಕರ್ನಾಟಕ ಜಾತಿಯವರೂ ಬೋವಿಯ ವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಇದೇನೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಕಮ್ಯುನಲ್ ಹೋಸ್ಟಲ್‌ಗಳು ಬರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ತಪ್ಪಿತಸ್ತರಾದ ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಸರ್ಜಿಫೈಯ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲು ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ನವರು ನಡೆನತಕ್ಕ ಸರ್ಜಿಫೈಯ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲು ಗಳು ಏನಿವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆನತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೂಡ ಇತರ ಶಾಲೆಗಳಂತೆಯೇ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಏನೋತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾಗೆ ಸಾಕಿ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ನವರು ನಡೆನತಕ್ಕ ಸರ್ಜಿಫೈಯ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಏನಿವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಬಾತೆಯವರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಈ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಸಿಂಬಸ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಬಾತೆಯವರೇ ಏತಕ್ಕೆ ನಡೆನಬಾರದು? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಜಿಫೈಯ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಏನಿವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಬಾತೆಗೆ ವಹಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವಶಾಲೆಗಳಾದಂತಹ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆನುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇಲ್ಲೀತಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ತರಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಃಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರನ್ನು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ದಾರಿತಪ್ಪಿದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹೇಚ್ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಗರಗಳ ಹೊರಗಡೆ ವಿಶಾಲಸ್ಥಳ ಕಟ್ಟಿದ ಒದಗಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ, ನರ್ತನ, ಗಾಯನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಕೊಟ್ಟು ವಹಿವಾಟುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಯಲ್ಲಿ ಜೈಲಿನವರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಭದ್ರತೆಯಿಂದ ಆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ತರಾದಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಿರುಕುಳ ವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ವಾತಾವರಣದ ಉತ್ತಮ ಮಹಿಳೆಯಾರಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ದುರಭ್ಯಾಸವನ್ನೇ ಬೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಗಳನ್ನು ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲೋ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ ಅವರು ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕ ಡೈನ್ ಮುಂತಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಟ್ಟೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸವಲತ್ತನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ

25TH MARCH 1965

ದಿನಾಂಕ Date.....

51

ವೇನು ? ಹಾಸ್ಟೆರ್‌ಗಳಿಗೆ ವೆಂಫೇರ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒಬ್ಬಬ್ಬರಿಗೆ 18 ರಿಂದ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಚಿಲ್ಟನ್ಸ್ ವೆಂಫೇರ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಫೆಡ್ಯೂರ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ವೆಂಫೇರ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ತೀರಾಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಫೆಡ್ಯೂರ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೋನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಫಾರಮ್ ಮಾಡಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಲದರೂಪದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಫಾರಮ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 64 ಸಾವಿರದ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೂ ಕೂಡ 91,700 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾತ್ ಕನಾರದಲ್ಲಿ 7 ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ 2 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ 7 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರೂ. 21,000 ಮಾತ್ರ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ 7 ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮನೆಗಳು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಫೆಡ್ಯೂಲಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರ ಹೌಸಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಗೋಸ್ಕರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉದಾರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಫಾರಮ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದು ಯಾವ ಯೋಜನೆ ? ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಖ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ವಾರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಹಂಚಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಶಕ್ತಿವಂತರೋ, ಯಾರು ಬಲವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೋ, ಯಾರು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

3-30 P.M.

ಒಂದೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಹೇಗೆ ಹೋಯಿತು, ಅದು ಏಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಂಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ, ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಹೀಗೆ ಮುಂದೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧವಿರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಲತರಿಗೆ, ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ, ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಾರಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಇವರಿಗಾಗಿರುವ ಹಣ ಪೋರಾಗುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತರಬೇತುಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿರುವುದು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಕೂಲಂಕಿತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ಸರಣಿಗಾಮವಾದೀತು. ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವಂಥ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದಲ್ಲವೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳಿಲ್ಲ. ಅಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿಗಳ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಲ್ಲ, ಯಾರ್ಯಾರಿಗೋ ಆ ಅಸ್ತಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಸಾರೆನ್)

ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕ್ರಯಪತ್ರಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ದರೆ ಸಂಘದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ "ಟ್ರಸ್ಟ್" 1932ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಭಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತು ಇದು. ಈ ಸಂಘದ ಸ್ವತ್ತು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಭಿಕ್ಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿದವರ ಪಾಲಾಗಲೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಸ್ವತ್ತು ಈಗ ಪೋಲಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಯಾರ್ಯಾರ ಕೈಗೋ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ವಿಜಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಠೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆ. ಅದರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು, ಕಾರ್ಯ ದರ್ಶಿಯವರೂ, ಅದರ ಅಕೌಂಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸದೆ, ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸದೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸಹ ರದ್ದಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಆಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಸ್ವಂತ ಸ್ವತ್ತುಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಅಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ನಡೆಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಯಾವ ಬಿಲ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ; ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಪೋಲಾಗಿವೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀರಾಮ ಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನ ಸೇವಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಪರರ ಕೈಗೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೇರಿ, ಅವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳು ನಡೆದು, ಈಗ ಪೋಲೀಸ್ ತನಿಖೆಗಳು ನಡೆದು ಈಗ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸಹ ಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ತರಬೇಕೆಂದು ಏನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇರಬೇಕಾದ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡ ಬೇಕು. ನಾನಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕ್ರಿಯದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಬಹಳ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಈಗೀಗ ಸ್ಕೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲೈಫ್ ಬರಬೇಕು, ಈಗ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಗಳ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂದರೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿ; ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ; ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ನೋಟಿಯರ್ ವೆಂಕ್ಟೆರ್ ಅಫೀಸರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಷನ್ ಇರಬೇಕು. ಅವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಬದಲು, ನೇರವಾಗಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖಾ ಡೈರೆಕ್ಟರವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅವರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕೈ ಕೆಳಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ವರದಿಗಳು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ಮೂರು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲು ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೆಂಕ್ಟೆರ್ ಅಫೀಸರ ಹುದ್ದೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರಿಲ್ಲದೆ ಈಗ ಬಹಳ ಸುಸ್ತುವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಹುದ್ದೆ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ. ಈಗಿನ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳ ರದ್ದಿನಿಂದ ಉಳಿಯುವ ಹಣದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆಗ ಸುಸ್ತುವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಆಪಾರವಾದ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಜೊತೆ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಫೀಸರು ಸುಮ್ಮನೆ ಜೀಫುಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿಕೊಂಡು, ಟಿ.ಎ. ಡ್ರಾ ಮಾಡಿ, ಟ್ರೆಜರಿ ಹಣ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ನೋಟಿಯರ್ ವೆಂಕ್ಟೆರ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ "ಸ್ಟೇಷನ್" ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವೆಂಕ್ಟೆರ್ ಅಫೀಸರ ಬದಲು ಸ್ಟೇಷನ್ ಆರ್.ಐ. ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು

ಸಂಶೋಧನೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆ (ಸಂಕೇಶ್ವರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಪುನಃಜನ್ಮ ತಾಳಿ ಬರಬೇಕೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೋ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ನೇಹನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬದಲಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು, ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಕುಗಳಿವೆ. ಯಾವಾಗ ಒಂದೇ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಪ್ರತಿ ಸಲ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ತನಕ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಅಸ್ವಸ್ಥತಾ ನಿವಾರಣೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು; ಈ ಸಲ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದರು: ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಬರ್ಹ ಮಾಡಿ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆ ಹಣ ಬರ್ಹ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಾರು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬರ್ಹ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಏಕೋ ಇವರು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಳಗೊಳಗೆ ಈ ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಕೂರೆ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರು ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂಗಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗುರುವಿನ ಪ್ರಸಾದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರಂತೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಗಳಿಗೆ ಮಾಡಲು ತುಂಬಾ ಕೆಲಸಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಏನನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಲು ಸಾಧಕವಾಗುತ್ತದೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನೋಡಿ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನನ್ನು ಏಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕಳೆದೆಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರ ಅನುರಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಇರುವ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥರ ಜನರು ಇಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರು ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ಬಂದಾಗ ಆ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಜುಕೇಷನ್: ಇದರೊಳಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಸಮಾಜದ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿವೆ. ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಬಹಳ ಇವೆ. ನಾನು ಒಂದು ಕೂಸಿನ ತಾಯಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದ ತಾಯಿಯ ಮಗಳಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ನಮಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನಾವೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆ.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಚರಪಾಬಾಯಿ ಬೋಗಲೆ)

ಇದರಲ್ಲಿ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು 25 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಜನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಹರಿವಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅದೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂತಿಂತಹ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ನುನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ತು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ತು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಇಲ್ಲ ಕಾರಣ ತೀವ್ರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬನ್ನವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳೆಂದು ಇವೆ. ಇದರಂತೆ ಹರಿಜನರಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಸೆಟಲ್ ಆಗಬೇಕು ಇತರ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಗಾಯ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ರವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಾ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಗಾಯ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ರವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಯವರು, ಇವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಾ ಮಿನಿಸ್ಟರವರ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಕಾನೂನಂತೆ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ನಿಧಾನವಾದುದ್ದಕ್ಕೂ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸಗಳೂ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರ ಉನ್ನತಿ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನಂತೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೇಕೆ ತಗಾಯ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು? ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಈ ಸಾರಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಸುಮಾರು 15 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಫಸಲಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು, ಫಫಿಲೈಸರು ಮಿಕ್ಸರು ಬೇಕು ಎಂದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾದುದೇ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತೊಡಕುಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಉನ್ನತಿ ಹಿಂಬಡತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ಸಮಾಜದ ಕೊರೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸರಕಾರ ಹೀಗೇಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉದ್ಧರ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ವೊದ್ದರ ಸರಕಾರ ವಹಿವಾಟುಸರನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತ್ತು ಈಗಿನ ಎಮ್ಮ ಸರಕಾರ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಏಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಾನೂನು ವೊದ್ದು ಅಗಿದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಈಗಲಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಾ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಷ್ಟು ವಸ ಹತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು 15—20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದರಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರು ಸ್ಕೀಮುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವಾಗ ನಾನುಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಬೇಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟ

ರವರು, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರು ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರೂ ಒಂದುಕಡೆ ಕರೆತು ಇಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಮುಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಾಕಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಮುಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣವಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಮುಗಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೋ ಆದರಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ತ್ರೀಮುಗವೂ ಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರೊಬ್ಬರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಈಗಿರುವ ಒಬ್ಬರು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಏನೊಂದು ಹೊಲಸಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಇರಾಖೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ತ್ರೀಮುಗ ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು 400 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಇಂತಹ ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀಮುಗ ಹಾಕಿ ಇದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದರೆ ಆದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು? ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಪುನಃ ಇದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರಂತೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಪಂಗಡದವರ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 179ರ ಪ್ರಕಾರ ಕಲನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತಾವೇಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೂಸ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು III ಮತ್ತು IV ಡರ್ಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಮೆನ್ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ತರಪೇತಿ ಕೊಡಲು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ತ್ರೀಮುಗದಲ್ಲಿ ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದ ಸ್ತ್ರೀಮುಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೊಕ್ಕ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಅಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದಂಥ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಬಡಗಿತನ ಕಮ್ಯಾರತನ ಕೆಲಸವು ದುನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ನೂತನ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ನೂಲುವ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ಆರೈಕೆ ನಾಮಾನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೇಕಾರರ ಕೆಲಸ ಬದಗಿನಬೇಕು. ಇನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ ಟ್ರಾಕ್ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನು ತಯಾರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ಕುರಿ ಕೋಳಿ ಕೋಣ ಕಳಸುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗ ದಂಧೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಮಂಜೂರು ಯಾಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಜಟಿಲವಾದ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇಂಥ ಉದ್ಯೋಗ ದಂಧೆ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರನ್ನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಎನ್ನುತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾದಾಯಿ ಬೋಗೇ)

ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಹ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪರಂ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಲ್ಲಿ ಸಿನೆತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಆವರ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ರೇಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊಲಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರೇಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಕೀಂ ಬದಲಿಸಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕಾನೂನು ಸಡಿಲು ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಈ ಸ್ಕೀಂ ಬದಲಿಸಬೇಕು. ರಿಜರ್ವೇಶನ್ ಪಡೆದಿರುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಡಿದಾಡಿರಿ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆ. ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಫೋಡೇ ದಿವಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡಿರಿ. ನಾನು ಬಡಿದಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನೀವು ಬಡಿದಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತೀರಾ? ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದಿಂದ ಮೂರನೇ ವರ್ಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗ್ಯಾಂಟು ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್ ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗಾಗಿ ಗ್ಯಾಂಟು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಾಗಿ ಗ್ಯಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಯು ಮೂಲಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ವಿಳಗಿಗಾಗಿ ಅಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಜಾಗೆ ತಂದಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಎನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 1952ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಪರವಾಗಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ, ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳ ತಕ್ಕಂಥ ಹಾಗೂ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಸರಕಾರ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನನೊಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಈ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಇದು ಒಂದು ದುರಂತವಾಗಿದೆ. ಇಟೇಜ್ ಎ ಟ್ರಾಜೆಡೀ. ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ದುರಂತ ಪದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಚಟಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 10-15 ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ದುರಂತ ನಡೆದಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಳವರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ? ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಿದೆಯೇ? ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ ಇದೆಯೇ? ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ? ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೇ? ನಿದುವಣ್ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆರಕರೆ ಪ್ರಕರಣದವರೆಗೆ ಕೊರೆ, ಸುಲಗೆ, ದರೋಡೆ ಹರಿಜನರ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ನಡೆದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ? ಬರೀ ಭಾಷಣ

ಮಾಡಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಕಥೆ ಇದು ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಿದ ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯ ನಗತಿ ಅದು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ? ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೋ ಯಾರು ಆತಂಕರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಇದೆಯೇ? ಹಿಂದುಳಿದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ನನ್ನಂಥ ನಡತ್ಯಪ್ಪನನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಯಶಸ್ವಿ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರಲಿ ಅವನು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಬಾಳಲು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದು ಬರೀ ಮಾತು ಅಲ್ಲ. ನಿಜವೇ, ಅರಕೆರೆ, ಹೊಸಹಳ್ಳಿ, ಕಾಳೇಹುಂಡಿ ಹಾಗೂ ಜಮಖಂಡಿಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಎಸೆದು ಹೊಡೆದು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ ಇದೆಯೇ? ವಿಷಾದವಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಏನು ಆಗಿದೆ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಆದೇಶ ಇದೆ. ನಾವು ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಈಗ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂದು ನಾವು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಕು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಸಜವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೇ? ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸೇರಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಇದೆ. ಏನಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪ್ರಗತಿ ಜನರೇ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆಯೇ? ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ ಫಲವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆತಿದೆಯೇ? ಅವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆಯೇ? ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಪಂಪ್‌ಹೌಸ್ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ. ಹದಿನೆಂಟನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಥವಾ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಜನತೆಗೆ ಈ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ನೀವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲರಾ?

Can you say definitely that this class of people have at least got the benefit of one-fifth of the amount that we have spent in the Plan programme?

4-00 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಹಣ ನಮಗೆ ಸೇರಿದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ: ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶೇ. 51ರಷ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇ. 51ರಷ್ಟು ಹಣ ಸೇರಿದೆಯೇ? ಎಂದು

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಈ ನನ್ನ ನಡತ್ಯಪ್ಪ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಜನಾಂಗ ವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಈ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇವರ ಹಾಗೆ ಇಷ್ಟು ಮೇಲ್ನುಟ್ಟದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರೂ ಸಹಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೀಗ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೆಲವೊಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವರ್ಗ ಮುಂದುವರಿದಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಆಗ ನಾವು ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಇರಾಖೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನೀಗ ಈ ಪಾನರೋಧ ಇರಾಖೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದಿವಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆ ಹಣವನ್ನು ಅದು ಪಾಪದ ಹಣ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಹಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಅಂತ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ದಿವಸ ಅವರು ಹಾಗೆ ಅದು ಪಾಪದ ಹಣ ಅಂತ ಎತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದರು?

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

ಸಮಾಜದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಬಹಳ ಕೀಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರೋ ಅಂಥಾ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದರೋ ಅವರು ಆ ದಿವಸ ಈ ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪ ಯಾರೂ ಅಂಟಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಮೈತುಂಬಾ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅಂಥ ಕೀಳುನಾಯಕರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಅಂಥ ದುರವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಾಂಗದವರು ಈ ದಿವಸ ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಿ ಅನ್ನ, ಮೈತುಂಬಾ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದಿಂದ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಅವರು ಅವರ ಹೆಂಡರು-ಮಕ್ಕಳೂ ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಗೌರವ ದೊರಕಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಈ ಒಂದು ಕುಡಿತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ, ಈ ಒಂದು ಆಯಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಗೌರವ ಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಆ ಪಾನನಿರೋಧ ತತ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋದರಮ್ಮನವರು ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಣತೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ನಿವಸ ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನಮಗೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದ ಯಾವ ಒಂದು ದೀನದಲಿತ ಜನಾಂಗವಿದೆಯೋ ಆ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಗೌರವಗಳಿಂದ ಬಾಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಚಲವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಮತ್ತೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ದಲಿತ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಸಾಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೋ ಅದೊಂದು ಅಧಃಪಾತವೇ ಹೋಗಿ, ನಾವು ಈ ಹಿಂದೆ 10,000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೇಗಿದ್ದೇವೋ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೇ ವಾಪಸ್ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವೇನೋ ಇದನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇವೆ; ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಮಾರಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅದಷ್ಟೂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಎಷ್ಟೇ ಕಠಿಣವಾಗಲಿ ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋದರಮ್ಮನವರು ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಿಷ್ಟೇ, ಅಂದರೆ ನಾವು ಕೇವಲ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀಕುಪಣಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ ಮುಗಿಸದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳಿವೆ. ಆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲರಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಎಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದರೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೆ, ದೇಶದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೆಕ್ಕಾಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದೆಂದರೆ, ಅದು ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೂ ಇದು ಜನರ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನರು ಈ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಜೀವಿಸಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಇದು.

ಅದರಲ್ಲೂ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ದಿನವಿನ್ನೂ ಏರುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ? ನಾವು ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೆ ಸಾಲದೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಖಾಸಗಿಯವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೂ ಹತ್ತಾರು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಇವುಗಳ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ರಕ್ತಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಸರಾಸರಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಂಥ ವಿಷಯ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೂ ತಕ್ಕವರಿಗೆ ಇದು ವೇದ್ಯವಾಗದಂಥ ವಿಚಾರವೇನಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಜವಾನನಿಗೂ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಒಬ್ಬ ಅಡಿಗೆಯವನಿಗೂ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಎಂದರೇನರ್ಥ? ಅಲ್ಲ ಅಡಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೆ ಆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆತನಿಗೆ ಡಿ.ಎ. ಇತ್ಯಾದಿ ಇನ್ನಾವ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ—ಮಗಳೇ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಗಣಿ ಸಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಸಾಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿ, ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನ ಹಾಕಿದಂತಾಗಿದೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಯಾರ ಮಗಳು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ಇದ್ದಾಳಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ತರಾ 20-25, 18 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು.

ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಂದಾಚಾರ—ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರೆಜಿ—ಹೋಗಬೇಕು. ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಏನು ಬಾಯಿರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಗುಣಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಬಂದಿತೆ ಕೂಡದು.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 3 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಇವೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲು ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವೇ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರಿತು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಅಥವಾ ಎರಡೆರಡು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 3 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಇವೆ, ಇದು ಬಹಳ ಅಭಾವ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಒಂದೂ ಹಾಸ್ಟಲು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಯಾವುದು ಇದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು—ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಡ್ತಿನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ: ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಸಾಲದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಂದ ಸೂಚಿತ ವಾದ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜೀವ ವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಷರತ್ತುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆ, ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಧನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಡ್ತಿ ದರಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಹೋದ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಕೊಂಡಷ್ಟೆ ಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರು ಸಾಲ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟುಪಟ್ಟು ಷೇರ್ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಇವತ್ತೂ ನಾಳೆಯೋ ಸಾಲದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ರಿಕಾರ್ಡ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ತಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಚ್ 25ನೇ ತಾರೀಖು ಆಯಿತು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ದುಡ್ಡು ಬರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲ. 31ನೇ ತಾರೀಖು ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೀವೇನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಿದ್ದರೆ ಬಂದಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇವೆ.

It was easy for the Government to find at least 15 lakhs out of the savings in the various Departments. If they had the heart and if they had the mind, they could have found out. But they are not doing it. We do not want mere lip sympathy.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಮುಖ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳವಾಗಿ ನೋಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಿಲ್ಲ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾದ ಮಾತು. ಕೋಟಿಗಟ್ಟರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ವಿಧ್ಯಾವಂತ ಹುಡುಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಫೋಟೆಷಿಯರನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಸ್ಕೀಂಗಳು ಇವೆ ಅವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಾದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ತನ್ನೂಲಕ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳವರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಸಾಧಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ ತಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ಇದ್ದು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಶುಶ್ರೂಷೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ತನ್ನೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ (ಮೈಸೂರು: ನಿಜ ಉತ್ತರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ದಿವ್ಯಾಂಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವಾಮಿ, ಇದನ್ನು 1962-63ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಒಂದು ಹೊಸ ಮೇಜರ್ ಡೆಡ್ ಆಗಿ ಮುಂದಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಸೆರೇನಿಯಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ 26, ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ 19 ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ 32 ಈ ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಮೇಜರ್ ಡೆಡ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇದನ್ನು ಒಡುವಾಗ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಒಂದು ಗಾವೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅರಬರ ಪಾಪಿ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಆ ಗಾವೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ಪುಸ್ತಕ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪು ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಬರೀ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಈ ಖಾತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಐದು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ಐದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷದ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಪುಟ 438ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವಂತೆ ಬರೀ ಎಷ್ಟ್ಯಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಅಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಕಾನೂ ಕೂಡ ಬೇರೆದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವಾಟಿಸ್‌ಟಿಕ್ಸ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ 13 ಲಕ್ಷ 13 ಸಾವಿರದ 400 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬರೀ ಎಷ್ಟ್ಯಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟಿನ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ 22 ಲಕ್ಷ 35 ಸಾವಿರದ 800 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ 85 ಲಕ್ಷ 65 ಸಾವಿರದ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಬ್ಬರು ಇದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ 1 ಕೋಟಿ 85 ಲಕ್ಷ 65 ಸಾವಿರದ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 6 ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು 2 ಕೋಟಿ 42 ಲಕ್ಷ 21 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಒದಗುತ್ತಿರುವುದು 80 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನು 1 ಕೋಟಿ 62 ಲಕ್ಷ ಬೇರೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೇ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. 80 ಲಕ್ಷವಾದರೂ ನೇರವಾಗಿ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯ. 80 ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸೇರುವುದು 40 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಸೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡದೊಳಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗಾಗಿ ಈ ಹಣ ಮೀಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಪಾಪಿಗಳೋ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಾಪಿಗಳೋ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. 2 ಕೋಟಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಜನರ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸರಕಾರ ಉತ್ತಮವಾದ ಸರಕಾರವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ

ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯು ಸಚಿವೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರನ್ನು ನಾನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಬಲ್ಲೆ, ಅವರು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವಮಾನವನ್ನೇ ಧಾರೆಯೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ 3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅಶ್ವಯುದ್ಧದ ಬಹಳವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು. ಅಂಥವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ತಿಳಿಯದು, ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಕ್ಲೇಮ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಬರ್ಚಿನ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ತಿಳಿಯದು. ರೀ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ದರೂ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಒಂದೊಂದು ಬಾಬನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ, ಬಹುಶಃ ತಪಶೀಲಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿಬ್ಬಂದಿ ಬೆಳೆದಿದೆ, ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ನಿಬ್ಬಂದಿ. ನೇರವಾಗಿ ಸೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯಾತ್ಯರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು. ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ 54,72,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಬಹುದು. ಮಧ್ಯೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ಪ್ ಕೇವಲ 87,100 ರೂಪಾಯಿ ಇರುವುದು ಕೂಡ ಸೇರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 1 ಕೋಟಿ 15 ಲಕ್ಷ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 50 ಭಾಗ ನಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ, ಬಂದು 17 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಹೀಗೆಯೇ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹೇಗೆ ನಿಮಗೆ ಜನರು ಒಟ್ಟುಕೊಂಡು ತ್ವರಿತರೇ ತಿಳಿಯದು, ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯತಃ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಬಿದ್ದಿರುವ 9 ಕೋಟಿ ಜನರ ಬಾಯಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಸವರುವ ಮಾತನ್ನಾಡಿ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮಾನು ಕೊಡುವುದು, ಮರ ಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತಮ್ಮ ತತ್ವ ಬಿರೇ ಬಾಯಿಲ್ಲದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಬಾಯಿಲ್ಲ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಉಳಿದಿರುವ ಸೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಸಹ ಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುವುದು. ಸೇಕಡ 18 ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 4 ಮಾತ್ರ ದೊರೆತಿವೆ, ಇನ್ನೂ 14 ಜಾಗಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ 18 ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ? ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಫೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ 3 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಿಜಿಸ್ತರು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡದೆ ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ತರು ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸರಕಾರ ಸೇಕಡ 18 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 3 ಜನರಾದರೂ ದಲಿತವರ್ಗದವರಿಬೇಕು, ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. 1967 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತೇವೆ, ಈಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಉರುಳುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಖಂಡಿತ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ದಲಿತವರ್ಗದವರೇ ಇರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಜ್ಯ ಎಂದಿಗೂ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಕೂಡ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುವುದು ಬೇಡ. ಸಮಾಜವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಮತ್ತು ನಡೆದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲಿ ರಾಜ್ಯ ಬಹಳ ದಿವಸ ಬಾಳಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನವನ್ನೇ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

4-30 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಪ್ರೇಷಿತರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮಾಹಿತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ)

ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಊಹೆ ಮಾಡಬಹುದು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಮಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರೋಷವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಮಾಟಿಂಗ್ ಕರೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಊಹೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಲಂಗು ಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಬಡ್ತಿಟ್ಟ ನಲ್ಲಿ 437 ರಿಂದ 445 ನೆ ಪುಟವರೆಗೂ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಬಳ, ಭತ್ಯೆ ಇವುಗಳ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಉಂಟು. ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಹಾಪರಾಧ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕ್ಯಾದರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ನನಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ (ಬಾರ್ದೋರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಏನುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುರ್ತು ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ ಔಟ್‌ಲೇ ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂಥ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಫೆಬ್ರೂರಿ ಕ್ಯಾನ್ಸೆನ್‌ವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲನೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1,15,90,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೆಕ್ಯಾರಿಂಟ್ ಕೇವಲ 83 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ 1956-61ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 2,07,75,500 ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ 1961-66 ರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 2 ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ 30-9-1963 ರ ವರೆಗೆ ಕೇವಲ 94 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಮುಗಿದು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಿತ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ, ಆ ಖಾತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಫೆಬ್ರೂರಿ ಕ್ಯಾನ್ಸೆನ್‌ವರ ಸಲುವಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಕ್ಯಾರಿಂಟ್ 10 ಲಕ್ಷ 82 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ 3 ಲಕ್ಷ 23 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹಿತ ಕೇಂದ್ರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹಿತ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರೂರಿ ಕ್ಯಾನ್ಸೆನ್‌ವರಿಗಾಗಿ ಪ್ಲಾನ್ ಔಟ್‌ಲೇ 34,99,360 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೂ ಕೇವಲ 9,91,477 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಭೂಪಣವಾಗದೆ ಇರುವ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಖರ್ಚುಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ವ್ಯಕ್ತವಾಗು ತದ್ದೇ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ದೀ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಸೆಮಿನೋಮ್ಯಾಡಿಕೆ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಸಲುವಾಗಿ, ಖರ್ಚು ಆಗಿರುವುದ ರಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆ. 1956-61 ಕ್ಕೆ: 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ

ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1961-66 ಕ್ಕೆ 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿವಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಏಳು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವೆರಾಫೇರ್ ಆಫ್ ಅದರ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್‌ಗಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ 15 ಲಕ್ಷ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ 9 ಲಕ್ಷ 58 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ ಆಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಆಲ್ಬೆರ್ಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅದಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಆಗಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಅನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 153 ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ಸಹಿತ ಎರಡು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಸಂಚೀಜ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆ ಆರ್ಡರು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ರೋಕರ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರೋಕರ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಆಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೆ, ಹರಿಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ವೇತನದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರಿರುವ ನಮಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ 18 ಭಾಗ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 11-11-1963 ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗೃಹ ಸಚಿವ ಖಾತೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ :

The policy in regard to reservation for S.C. and S.T. has to be filled up by promotion has since been reviewed and decision has been taken. ಇನ್ನು ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ :

“Promotions against such reserved vacancies will continue to be there subject to the candidates' satisfying the prescribed minimum standards.”

Sri SIDDIAH KASIMATH (Shirahatti).—Sir, the Hon'ble Member it reading the order. Where did he get that order from ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಂ. ಕಬಾಡಿ.—ಇದು ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಅದುವರೆಗೂ ಇದು ಎಲ್ಲತ್ತು, ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನ್‌ಫಿರನ್ಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಚಿಂಪುರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್‌ದಾರರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪಂಜಾಬ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಲ್ಲಿನ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ :

“The Heads of Departments and other competent officers concerned are permitted to appoint candidates from other communities in these temporary reserved vacancies which are

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಕಬಾಡಿ)

to last for a short period. They could be filled up without reference to the recruiting agency. The reserved post carrying less than Rs. 50 can be filled up."

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಂಜಾಬ್ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಇಷ್ಟು ವೇಕ್ವೆನ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಚಿಂಪೊರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಕಂಟನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಕೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು ಸೂಕ್ತ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಪಂಜಾಬ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರೂ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಒಂದು ರಿಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ರಿಜರ್ವ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅವನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರ ಸರ್ವಿಸ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

"Under Madras State and Subordinate Service Rules and under special rules certain concessions in respect of educational qualifications have been given to candidates belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes both for initial recruitment as well as for promotions. The members of these communities are exempted from payment of application fees and examination fees prescribed for recruitment to various services within and outside the purview of the Public Service Commission."

ಹೀಗೆ ಫೀಸ್ ಸಹಿತ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಜನ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಾಕಿ ಬೇರೆ ಜನರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅವರ ಕಿತ್ತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಸುವರ್ಣಿಯವರಿಗೂ ಒಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಏನಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ರೆಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಂಧ್ರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾನ್ವರ್ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಟೂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಆ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಸ್‌ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಆಶಯವಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ Industrial Agricultural Settlement ಅಂತಾ ಬಿಡಾಪುರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಸೆಟ್ಟಲ್ಸ್ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಜನರನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಗಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂತ ಆ ಒಂದು ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಇವತ್ತು ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಎನಾಕ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೂ ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ. ಅದಿನ್ನೂ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಅದೇ Chief Inspector of Certified Schools ಇವರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೋಡ್

ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಇದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಬಾಬುಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಬಾಬುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಿಸಿಲೇಸಿಯಸ್ ಹೆಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಘಟನೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಡೆದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಕರುಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನಿಂದ ಲಂಚ ಸುಲಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದಾಗಿ. ಇಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಯಾವ ಯಾವಾಗ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಕಟ್ಟುವಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೋ ಅದು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮೊನ್ನೆ ಹೋದಾಗ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟು ಈಚಲು ಮರಗಳಿಗೆ ಹೆಂಡ ಗಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಸಾರಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಲಂಚ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಬಡ ಜನರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಂಚವನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹೀನಾಯಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬಡ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಬೇಡಿ, ಅಂತಹ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವನು ಬಹಳ ಕರುಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಾಗ ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಬಂದ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಲಂಚಕೋರ ಅಧಿಕಾರಿಯೆಂದು ಹಿಂದೆ ಸರ್ವಪ್ಪಯ್ಯಾಣಿತ್ತೋ ಪುನಃ ಅವನನ್ನೇ ತರುವಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅವನಿಂದಲೇ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಂಚ ಸುರಿಮಳೆ ಯಾಯಿತು.

ಗೌರವಸ್ವರು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನೂರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಜಿ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡರ ನಂಸಾರದ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು 17 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮನೆತನದವರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ದುರಂತ ನಡೆದಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹೇಗೌಡರು ರಿಪನ್ಸರ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೊಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ತರುಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ವ ನಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇಹಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ವಿಷವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಸಾಯುವಾಗ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಆ ತರುಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಶವನ್ನು ಕುಡಿದು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಆತಿ ದಾರುಣವಾದ ವಿಷಯ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಜಿ ಶಾಸನ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹೇಗೌಡರ ತಮ್ಮ ಅಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಎಸ್. ಜಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ ಎಂದು. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಮನೆತನದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಗೌರವಸ್ವ ಮನೆತನದವರು. ಅಂಥಾ ಮನೆತನದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೇಳಿದರು ಅವರು ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅಲ್ಲ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತನ್ನ ದುರಾಚಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದುರಾಚಾರ ಮತ್ತು ಕಿರುಕುಳಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲ ಗೌರವಸ್ಥರಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಾಪಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಹರೋಗದಿಂದ ಪರರೋಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನ ಬಾಳಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಸಾಯಬೇಕೇ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಒಬ್ಬ ನಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶಾಶ್ವತವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಬ್ಬ ಗೌರವಸ್ಥನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಾಪಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಯೇ! ಜನತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆಯೇ! ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ಸತ್ಯದಿಂದ ಬಾಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ. ಪಾಪಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. “ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕಾರಣರಲ್ಲ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರಣರು ಎಂದು” ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ತರುಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬರೆದಿರುವ ಈ ಪತ್ರದ ನಕಲನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪಾಶವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ದುರಾಡಳಿತ ಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಇದರಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನೂ ದುರಾಡಳಿತವನ್ನೂ ಮಾತ್ರವೂ ಹಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಲಂಚಕೋರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಹಾವಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಾರುಣವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದುರಾಡಳಿತದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿ ಆ ತರುಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣುತೆರೆಯಲಿ. ಆ ದುರಂತದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಕರ್ತೆಯಾರು, ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೋಸ್ಕರ, ಜನತೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೊಲೀಸರು ಇದೆ. ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಉಂಟು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ಥರು ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವಂತರು ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ಪೊಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗುರಾಮಗಿರಿಯೂ ಇರಬಾರದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದೇನೆಂದು ಹೇಳುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ಥ ಮನೆತನ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು 18 ಕೆನುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಗೌರವಸ್ಥರನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬಿಡು ಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲಂಗು ಲಗಾಮು ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚಕೋರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಗೂಂಡಾಗಿರಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಗೂಂಡಾಗಿರಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕೃತ್ಯಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಈ ದೇಶ ಎಳೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ! ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಮ್ಮ ಮುಂಜಾತರ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು

ಕೂಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣ ಏನಿದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದರ್ಜೆಯ ನ್ಯಾಯಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಜುಡಿಸಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಮುಟ್ಟು ಹಾಕ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಏನಾದರೂ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ ಇವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೌರವಸ್ಥರಾದ ಜನರು ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಜೀವನಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮ್ಮಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಏನಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Munichinnappa may speak for 5 minutes.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, the Leader of the Opposition has just brought to your notice a case of suicide. It was under special circumstances that he was permitted to make a statement.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Since it was a serious matter, I allowed him though strictly it does not come under the Demand under the rules.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I want to place before you.....

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The member may do it later on.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I want to know the reaction of the Government because the Leader of the Opposition has made a statement and he has demanded a judicial enquiry. It is through you that he has demanded this judicial enquiry.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He has made the statement and the Government's reaction to it will be known in due course.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—A person has sacrificed his life by taking poison because of the harassment meted out to him by a Police Sub-Inspector. This has happened on account of the statement made by the Chief Minister of Mysore the other day. Because of that statement this officer gained momentum and he began to harass him in all ways. As a result of that this person has taken poison and put an end to his own life. Now it is the sacred duty of the Speaker to call upon the Government to state what action they are going to take against such an officer who is committing atrocities and harassing the people. So in this matter I am seeking the protection of the Chair to compel the Government to make a statement on this serious matter.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ The Government should take immediate action in this matter. I also support the plea of the Hon'ble Member because this is a serious matter. The person has written a letter to the Chief Minister and all the members of his family. That is why through you we want the Government to take action immediately against this officer.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಷನ್ನ್ ಪ್ಪ (ಬೆಂಗಳೂರು ಸೌತ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂದಿನಂತಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಒಳ್ಳೆಯ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಂಟು ಬಹಳ ಅಲ್ಪ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ.

5-00 P. M.

ಮತ್ತೆ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸಾಕಾರವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಂದು ಮನೆಯೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ, ಎಷ್ಟು ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 10 ರಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಲು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಮೀನು ಆಕ್ವೈರು ಮಾಡುವ ರಿಕಾರ್ಡ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. 8-10 ವರ್ಷವಾದರೂ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಹೀಗೆ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ತಾವು ಬರೆಸಿಕೊಂಡು, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳೊಳಗೆ, ಕೊಳಗಳೊಳಗೆ ಇರುವ ಕೊಳ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೈನಾರಿಟಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಒಂದು ಅಣಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲಿ, ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಲಿ, ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ಚಾಪೆ, ನಾಲ್ಕು ಗಳುಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಗುಡಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡ್ಯಾಮುಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಿ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೂಡ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಬಡ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿದ್ಯಾ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾರೋ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಏರೇ ವಾರಿಯಾಗದೆ ಇವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಯವರಿಗೆ ಮನೆ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮನೆ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅವರಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಹಣ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ, ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೈರನಂದ್ರ ಅಂತ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಆ ಗ್ರಾಮದ ಒಂದು ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ. ನಾನು ಅತನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಜಮೀನನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿ ಎಂದು. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೆ-ಬಿಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೂ 400 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅವರು ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು, ಅವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ

ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವು ಇವತ್ತು ಬೀಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ 400 ರೂಪಾಯಿ ಯನ್ನೂ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಬದಲವನ್ನು ಕಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ದುಡ್ಡು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ, ಮನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರೇ ಆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಬದಲರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನೆಯು ಬರೀ 3 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಮನೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಫೀಯಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿ, ಪಾಪ ಬದಲರಿಂದ 3-4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ದುಬಾರಿ ಖರ್ಚೆಂದಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನಿಂದ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದು ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕೆಂದು.

ಈ ಸ್ಕಾಲ್ಪರ್ ಶಿಪ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ದೊಡ್ಡ ಜನತೆಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ನಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಬಹುದು. ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಡಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲುಗಳ ವಿಚಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಅವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲವೆ! ಅವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ದುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆ! ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಣಿಕ್ಕುನಲ್ಲ, ಸುರಂಗ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ, ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Minister will begin his reply.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, this being a very important Demand, we request that some more members might be permitted to speak. We have no objection to sit for some more time.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Both sides should agree.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, this Demand touches about 27 lakhs of people. There is a committee which meets only twice in a year. We request you to be a little lenient and allow some of us to participate.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ (ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಜಾಸ್ತಿ ಹೊತ್ತು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಾದರೆ, ನನ್ನದು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಸಮಯ ಕೊಡಿರಿ, ಕೇಳೋಣ. ನಾನು 7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲಿ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—We will sit for half an hour more.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣ ಸಿಂಗ್ (ಜಿಗಳೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, 1965-66ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಮುಂಡಿರವು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಾ ದಾಸಪ್ಪನವರು ಸಹ ಬಹಳ ನ್ಯೂತಿಯುತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಎದ್ದುಬಾಸುವುದಾದವರಿಗಾಗಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಹಾಗೂ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಡ್‌ಜನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ತೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಪರವಾಗಿ ಹೈತರ್ಮವಕವಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಸಿಂಗ್)

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇರಾಖೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇರಾಖೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲನವೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಬರುವಂತಹ ಯಾವ ಒಂದು ಅವಕಾಶಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದು ಮೊದಲನೇ ಮಟ್ಟಲು ಇದನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು, ದೀನದಲಿತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ನ್ನು ಜನರ ರೆವಿನ್ಯೂದಿಂದ ಕೊಡಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೇದು, ವ್ಯವಸಾಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಜಮೀನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ನಾಲಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲೇ ಆಗಲೇ ಇವರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದೇ ಬಹು ಕಷ್ಟ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಇರಾಖೆಯನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ, ಆಯಿರ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಸರಕಾರದವರೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಜಾತೀಯ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಬೇಡ. ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಂದೇ ತರದ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳೇ ಬೇಕು. ನಾನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದು, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿಯೇ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜನರ ಹಾಸ್ಟರ್ ಎಂದು ಕರೆದು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಬೆರೆತು ಬಾಳುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶ, ಅಂತಹ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೊಳ್ಳಿಯದು. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವಾಗ ಬಿಲ್ಡಿಂಗಿನ ಕೊರತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಒಂದು ಈ ಎರಡು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಬಹುಶಃ ಇವೆರಡು ಹಾಸ್ಟಲು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೊರತೆ ನೀಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷವೇ ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಕೊಡುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು, ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹರಿಜನ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರ ಸ್ನೇಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷನರ ಬೋರ್ಡ್‌ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಸೇರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಕಾರಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ, ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಜುಕೇಷನ್ನು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಕಮಿಟಿ, ಹೆಲ್ತ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವರು 100-120 ವರ್ಷಗಳ ಮುದುಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮೈ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತರಹದ ಬಟ್ಟೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಬೀದಿಯ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಆರೆಯು ತಿರುವುದನ್ನು ದಿನವೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವರ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದ

ವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಇಂತಹವರು ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ವೆಮಾಡಿಸಿ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾರೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರೋನಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಕಾರೋನಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಜಮೀನು, ಒಂದು ಮನೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಸೆಂಟರು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ, ಆ ಪ್ರಾಯವಾನವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮತ್ತಿತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗುವಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

I. T. C. ಟ್ರೇಡಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಎಂದು ಪಾಲಟೆಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳಿವೆ. ದಾವಣಗೆರೆ ಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡ ನಾರಾಯಣ್‌ಗಾಗಿದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಾರದೇ ಹೋಯಿತು. ಅದೇನು ದುರದೃಷ್ಟವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾದರೂ ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಿ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸರಕಾರ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

+ ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ಸಮಾಜ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹಾಲು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನುಂಥಂತೆ ಇರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅದೇ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಶಾಸನದ ನಿರ್ಬಂಧ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ Dr. Ambedkar's pact ಎಂದಿತ್ತು, ಅದರಂತೆ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 30ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಗಿನ ಗೊಂದಲಗಳಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಗಿನವರಿಗೂ ಈಗಿನವರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕ್ರಾಂತಿ ಪುರಷ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಗುರಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಜನತೆಯ ಶಕ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 18 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಜನರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. 500 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಏಳಿಗೆ ಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜಮೀನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಾನೇ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೀವನ ಹಸರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮಾಡುವುದು ಊಟ ಹಾಕುವುದು, ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಗಾಂಧಿ ಅಂಬೇಡಕರ್ ಪ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಯಿತು. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆಯೇ! ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅನುಸೂಚಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕು ಇದೆ. ಈ ಏನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕು ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್)

ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬದಿದಾಡಿದರೆ ಪಕ್ಷ ಒಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಾಜಕಾರಣಿ ಅತಿ ಶಡುತ್ಕಾರ. ರಾಜ್ಯಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಡದಾಡಿದರೆ ಫೈನಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ನೀವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಲ್ಲ ಒಡುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಯಾವ ತಾಳೆ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಜನಜೀವನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಶಿಶು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಪಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಹಿಂಸಾ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಒಂದು ಚಾನ್ಸ್ ಇದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗುರಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಕಳಂಕ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಾಯಿ ನರಿ ವಾಡು ಆಗಿದೆ. ವಿವ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಯೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥವರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೂಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜಬ್ಬರ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ 30 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಧಾದ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೈರಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ (ಭವ್ಯಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಖಾತೆ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಟಮೇರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳ ಕರಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರು... ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮ ದಾಸಪ್ಪನವರು.....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಯಶೋಧರಮ್ಮ ದಾಸಪ್ಪನವರು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ ?

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು)

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಮ್ಮನವರು ಅಭಿನಂದನೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ, ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಸಲ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭವ್ಯಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಬಾಪುಜಿಯವರ ಹೆರನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದೆ. ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಬಂದು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲಿಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗ್ಯಾಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲೆಯ ಹುಡುಗರ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಕಾಗದಗಳು ಡಿರಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮೂರು ವರ್ಷ ಈ ಫೈರ್ ಓಡಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಈ ಫೈಲು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಣಿಕೊಪ್ಪ, ಚನ್ನಗಿರಿ, ಅಳಕನೂರು, ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸ್ಕೀಂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಪಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ

ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕನಿಕರವಿಲ್ಲವೇ? ದಯವಿಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅಗಬಾರದ್ದು ಅಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೇವರು ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲ ಎಂದು ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸರಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಬಡ ಜನರಿಗಾಗಿ 500 ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಣ್ಣ ಮನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಜಿಂಕ್ ಪೀಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡು ಬಾಗಿಲು ಎರಡು ಕಿಟಕಿ ಇರುವ ಒಂದು ನಣ್ಣ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಬಡವರು ಹುಲ್ಲಿನ ಗುಡಿಸಲು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಥ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ ಗುಡಿಸಲು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ದವಸಧಾನ್ಯ ಸುಟ್ಟು ಹೋದ ಸಮಾಚಾರದ ರಿಫೋರ್ಚು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಇದರಿಂದ ಜನರು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತೀವ್ರ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಕೀಮ್ಸ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಬಳ ಮಾತ್ರ ಹೇರಳವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹರಿಜನರ ಗಿರಿಜನರ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಕರ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

5-30 P. M.

ಇದು ಬಹಳ ಸಂಕಟಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಾಬನ್ನು ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಂಡುಬರತಕ್ಕ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಅವರು ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹಂಚತಕ್ಕ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಸಮುದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಬರೀ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಯೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರಿಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪಾಲನೆಯಿಂದ ಅವರ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಾರದು ನಾವು ಇನ್ನಾದರೂ ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಬರಿಯ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಬೇಕು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರೋನಿಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಏನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರೋನಿಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಇವರಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರೋನಿಗಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವಿದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇವು ಏನೇನೂ ಸಾಲವು. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ?

ಇನ್ನು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ, ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರು

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್)

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕವರಿಗೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಇಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಲ್ಯಾಪ್ಸಾಗಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟಲಿನ ಒಂದು ಘೋಷಣೆ 3-4 ವರ್ಷ ಬೀಗ ಓಡಾಟದಲ್ಲೇ ಇತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಂಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೊಂದು ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಅಥವಾ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದಾಗಲೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಅಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಗ್ರಾಂಟಿನಲ್ಲಿ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ : ಈ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಂತೆಯೇ ಯಾವ ಆಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಮನೆ ಮಠಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ತಿರುಗಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನೊಮ್ಮಾಡಿಕೆ ರೇಸಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಇವರ ಒಂದು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿರುವಂತೆ ಇವರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿ ಇವರನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೈ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರಿಗೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಹಾ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದು.

ಇನ್ನು ನಾನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಇರಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಇವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುರವರನ್ನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ತಗದುಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವರನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಗೊಬ್ಬರಂತೆ ಇಬ್ಬರೇ ಸಾಕು. ಅವರೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.

ಇನ್ನು ದಸರಾ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಕವಾಗತಕ್ಕ ಕಮಿಟಿಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂತಹವರಿಗೆ ಮಹತ್ವಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳತೀರಲಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲೂ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಆ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡುವಾಗ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಾಂಡಿತ್ಯವಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಡೊಡ್ಡ ಡೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಣತರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರುಗಳು ಸಾಲದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಜನರಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನರು, ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಖಾತೆ, ಆ ಖಾತೆಗೆ ಹಣ, ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಖಾತೆ.—

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿ ಎಂದರೆ ತಾವು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Now I have given up padding. I straightaway go to the topic.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಎದುರಿಗೇ ಇದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಗಿರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಕಾರೋನಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೃಷಿಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈ ಭಾಷಣದ ಮೈಬರಿ ಎರಡು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 27 ಲಕ್ಷ ಜನ ಈ ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನುಮ್ಮನೆ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಹರಿಜನರನ್ನು ಏಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯ ತುಂಬಾ ತುಂಬಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಏನೂ ಬೆಳೆಯದೆ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಎಲ್ಲ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದು, ಕೋಳಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಕುರಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು, ದನ, ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆ, ಕೋಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ 67ನೇ ಇಸವಿ ಜನಪರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಡೆತ್ತಿನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಒಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಅವರು ಹರಿಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು. ತಾವು ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಅಂಕ ಅಂಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಈ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದಂಥ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಟಿಕ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಾವೂ, ನೀವೂ ಇವತ್ತು ನೋಡಬೇಕು. ಆ ದಿನ ಆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅನುಕಂಪ ಇತ್ತು. ನೇರಳೆ ಮಾಡಯ್ಯನವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಿದ್ದಾರೆ, ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಟಿಕ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್‌ನ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ರಾಗಿರುವ ಚಿನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್‌ನ ಮೆಂಬರಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ಅನುಕಂಪ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು. ಈಗ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ! 19 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ನಮಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಪರ್ಟಿಟೆಡ್ ಮೇಲೆ ನೌಕರಿ ದೊರಕಬೇಕೋ ಅದು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಈ 19 ಜನ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೋಹ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಮನೆಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಆ 27 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಜನ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರದೂ ಒಂದು ಒಟ್ಟು ಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಯಾರಾರೂ ಅನುಕೂಲರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚಿಕಿಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದೊಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯನ್ನೇ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ 19 ಜನರಿಗೆ, ಅವರಿಗೆ ಥೈರ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು, ಈ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ನಾವೇನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನಾದರೂ ಕೆಳುತ್ತೇನೆ ಇವತ್ತು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಶಾಖೆ ಇದೆ ಅವರು ಏನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದರಾಗಿ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? 19 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರು ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ತುಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಫಿಲ್ಡ್ ಫೇರ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಒಡಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರೇನೋ-ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಕೂಡ ಥೈರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನು 17 ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ.....

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Member says that outside the House, I do not mind. Is he criticising the Budget?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I submit to the Chair, Sir, while speaking on the Budget that is before.....

Mr. SPEAKER.—The Member is entitled to say 'let these Members resign' and have I to shut their mouth?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—No, Sir. It is left to them.

Mr. SPEAKER.—It is up to me to see that no Member is unnecessarily embarrassed. If he criticises the Government I do not mind it. But to say that other Members—19 Members are not doing their duty and they should resign—it does not come anywhere near the Budget.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, what are they doing here?

Sri G. DUGGAPPA.—Sir, this Hon'ble Member is again continuing his own way.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, this Hon'ble Member is criticising here and he has not done any service to his people.

Mr. SPEAKER.—I advised the Member, that he would have been wiser if he does not drag him.....

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, because Sri G. Duggappa has got some grievance against me about Sirigere Mutt.....

Sri G. DUGGAPPA.—Sir, while making remarks on the Budget, is it open to any Member to make personal references and criticise Members personally on the Floor of the House?

Mr. SPEAKER.—Rules are very clear. No Member is entitled to cast aspersions and insinuations against others.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He brought in my child of six years on the Floor of the House? Is it fair on his part, Sir?

Mr. SPEAKER.—I would like to see the child and bless it.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೋವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ, ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಈಗರಾದರೂ ಅವರು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಪರ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಸು ಶ್ರೇವೆ. ಅದು ಬಹಳ ಮೈಕ್ರೋ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥ. ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಿಂದ, ಅತ್ಯವಂಶನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಮದ್ಯ ಪಾನವನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅರಗಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಅರ್ಹರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಕುಡಿಸಿ, ಅವರು ಕುಡಿದು, ತಿಂದು ಮೆರೆದು ಬೀದಿ ಯಲ್ಲಿ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೇ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವೀಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಬೇಕು. ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಇವತ್ತು ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಘ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಏಪ್ಪು ಜನ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟು ಜನರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಮಾಲು ಪಾಕಬೇಕು. ಬಡವರಾಗಿ, ಕುಡಿತದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಿ, ಜೀವನವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವೇದನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಈ

ನೀತಿಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಬಂದು ಈಗ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇದೇನು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ—ಅದರಲ್ಲೂ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ—ಅವರು ಅನೇಕಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯ್ಸ್ ಅಲ್ಲ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಏಳಿಗೆ ಗಾಗಿ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳು ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ 19 ಜನ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಕೈ ಸೇರಿಸಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಬದವರ ಕರ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ದುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ ಆ ಪತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕುಡಿತದ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಬದವರ ಮನೆ ಕಟ್ಟು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ, ಬದವರು ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯ ಕುಡುಕರ ರಾಜ್ಯವಾ ಗುತ್ತದೆ ಇಂತಹ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಚ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾ ದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅರೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯ್ಸ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಈ ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷ ಇವತ್ತು ಬಿಚಿತವಾದ, ಬಂಡತುಂಡವಾದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ನೀತಿ, ತತ್ವಕ್ಕೆ ತಿರಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಗಾಳಿಗೋಪುರ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ ನೀವು ಅಂತ ತಮಗೆ ಕಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಪುನಃ 1967ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು ಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Next Sri K. P. Revanasiddappa: Before he commences, I want to inform the Members that to-morrow's papers have been put in the pigeon holes. Let there be no controversy to-morrow.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪೊಲೀಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನ ನ್ನುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನೊದ್ದುವುದು ಬಹಳವಾಗಿದೆ, ಇಂದು ಈ ಖಾತೆಗೆ ಮಾನಸರಾಗಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಉಳಿದುದು ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಶಾಖೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರು ರೈಟ್‌ಹ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಲೆಫ್ಟ್‌ಹ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪಂಗಡದವರ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸ್ಕೋಲ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗು ವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಭಾರ ಶಿರೆ ಹಾಕಿರುವುದು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣ ಗುತ್ತಿದೆ, ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಬೇಕಾದರೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅದರ ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದಲಿತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೂರು ಮಂದಿ ಈಗ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೋಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವೂ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅತಿ ಬಡವನಿಗೂ ಕೂಡ ಮೊದಲು ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಖೂನಿ, ಕೊಲೆ, ದರೋಡೆ ಮುಂತಾದುವು ಎಷ್ಟಾಗಿವೆ, ಅದರಮೇಲೆಲೇನು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ)

ನಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ನುಮಾರು 3 ವರ್ಷಗಳ ಕಳೆಗೆ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಗೃಹಸ್ಥನಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯ ನಿಮಗೂ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ, ಅತನಿಗೆ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳಿವೆ, 30 ವರ್ಷ ಮುನ್ನಾಗಿದೆ, ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯ ವಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಬಿಡಬೇಕೇ? ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿಗೆ ಎಂಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲ ಇದೇ ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನೈತಿಕ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಗತಿಯೇನು? ಇದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಹೇಳ ಬೇಕೇ? ಈಗ ಪ್ರಾಣತತ್ತ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 2 ವರ್ಷ ಮತ್ತು 4 ವರ್ಷ ಮುನ್ನಾಗಿರುವ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು? ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಕಷ್ಟ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಆತ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಅವರ ಮನೆಯವರ ಗತಿಯೇನು? ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ವಿಷ ಕುಡಿದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದರೇನು? ಬಿಟ್ಟರೇನು? ಇನ್ನು ನಾನು ಮಾತನಾಡದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕುಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆವಿಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಟೀಕೆ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ಅನೇಕ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಒಬ್ಬೊಂದಿಗೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಟೀಕೆ, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎರಡನೆಯದು, ಹಣವೆಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡದೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು, ಹೀಗೆ ಟೀಕೆಮಾಡಿ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾತೆಗಾದರೂ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

6-00 P.M.

ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಬುರಟಿನ್ ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಬುರಟಿನ್‌ಗಳು ಹೊರಟಿವೆ. ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಹೇಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಸೇವೆಗಳನ್ನು, ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕರ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪದೇ ಪದೇ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್ ವಿನಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ, ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದೆವೋ ಅವು ಬಹಳ ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಸೇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು ಸ್ಟಾಂಪ್‌ಡ್ಯು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಕೈ ಸೇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಹಣ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಇಲ್ಲದ ಕಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೊಡನೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗ, ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೊರಟಿತು, ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೇವಾರಿ ಆಯಿತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾರು ಕಾರಣಕರ್ತರು ಎಂದು ನದನ್ನರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಸರಿ, ಅವರು ಕೇಳುವುದೂ ಸರಿ. ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ, ಕೆಲವು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಂದ ಆಗುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಹಣ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಹೊರಬರ ಕೂಡಲೇ ಆ ಹಣ ಬೆನಿಫಿಷಿಯರಿಸ್‌ಗೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೇವಾರಿ ಆಗುತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಹಣ ಮಂಜೂ ರಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಬಾರದು, ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ವನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ವಿರೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ಸರಿ ಯಾದ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಬರ್ಚಾಗಬೇಕು, ಯಾವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರಲ್ಲ ಲವರೇತವು ಅಪನಂಬಿಕೆ ಬೇಡ. ಹಣ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆದರೆ ಅದು ಬಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ಲ್ಲಾಗಲಿ, ನಾವು ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭ ದರಾದರೂ ಕೂಡ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೇವಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ರೀತಿ ಬಿಂದು ಕೂಡಲೇ ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಬೇಕು, ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗಬಾರದು. ಯಾವ ಜನಾಂಗವೇ ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಜನಾಂಗ ಏಳಿಗೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡವರವರೆಗೆ ಈ ಜನಾಂಗದ ನೌಕರರು ಮತ್ತು ನೌಲಭ್ಯ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸ್ಕ್ರೀನಿಂಗ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳು, ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು, ಇವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಿ, ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪು ನಡೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಯೋಜನೆಯೇ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗುರಿಯನ್ನು ಆಫೀಸರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸಗಾರರವರೆಗೂ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಸಮಾಜ ಮುಂದೆ ಬರ ವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

ಏಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಯವರಿಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ 60-70 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಿಣ್ಗಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ.

ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು 18ಕ್ಕೆ ಏರಿಸರಾಯಿತು. ಈಗ 20 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿನ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಷ್ಟೂ ಸಾಲದು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಆಹಾರ ವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು, ಇದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಾಗಿ 55 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಹೋದ ಸಲ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ಒದಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಲು ಇದರಿಂದ ಅಡಿಯಾದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಮಾಡಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಹಿಂದುಗಡೆ ತಿರುಗಿನೋಡಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಿಂದೆ ನೋಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನೋಡಬಾರದು. ನಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ, ನಾವು ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ದೋಷ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಜನತೆಯ ವಿಳಿಗೆಗೋಚರವಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಏನೇನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ದಮಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟಿನಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟಿನಲ್ಲಿ 15 ದಿವಸಕ್ಕೆ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆದರ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸುಗಳವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನರ್ಷಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ನರ್ಷಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ತರದೆ ಹೋದರೆ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವವರೆಗೆ ಎಲೆವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ other backward classes ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಸರಿಯಾದ ನರ್ಷಫಿಕೇಟು ತರದೆ ಇರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಎಲೆವಾರಿ ಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಆದರೆ ತಲುಪಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಫೆಡರಲ್ ಕ್ಯಾಸಸ್ ಮತ್ತು ಟೈಬ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟೋ ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸದಸ್ಯರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಕಟ್ ಮೋಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಟೈಪ್ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಸ್ಪೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟ ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲೆಯೂ ರೋಷದೋಷ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮುಖಾಂತರ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳು, ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಇವರು ಎಲ್ಲಾ ನಿಗಾ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಇನ್ನಾವುದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮುಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1961-62 ರಲ್ಲಿ 65 ಲಕ್ಷ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು 47 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ. 1962-63 ರಲ್ಲಿ 70 ಲಕ್ಷ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು 72,79,000 ಬರ್ಚಾಗಿದೆ. 1963-64 ರಲ್ಲಿ 56 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 55 ಲಕ್ಷ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ. 1964-65 ರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ 4-5 ಸಾವಿರ ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ, ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮುಂತಾದುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ರ‍್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರಾಬಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಈ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾರವರ ಆಪ್ತ ಕಾಯಿತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಂಟರ್ ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸ್ಕೀಮು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಎಲ್ಲೆಂದರೇ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅವರ ಹೊಣೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ರಿಫ್ರೆಷರ್ ಕೋರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಇರಾಖೆಯ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಈ ಜನಾಂಗದ ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಗೌರಿಬದನೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಯರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ನಾಲ್ಕು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋದರ ದಾಸಪ್ಪ)

ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾರೋನಿಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರು ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಂದ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸೆಟ್ಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 4-5 ಅಂತಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 5 ರಿಕ್ಟ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಅಕ್ಯುಪೇಷನರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಮಾಡಿ ಆ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಬುರಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಪರಿಯಾದವನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಬಿರ್ಲಾ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫರ್ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಗೋಪಾಲಸಾರನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದರೋ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಎಚ್ಚಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರು ಎಚ್ಚಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಗಿರಿಜನರು ಎಚ್ಚಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವೊತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೇವಲ ಎಳೆಕರೆ ಸೆಕ್ಷೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಅವರನ್ನು ಎಳೆಕರೆ ಸೆಕ್ಷೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಮುಂದೆ ಅವರು ಪ್ರಬಲವಾದ ಶಕ್ತಿರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವೊತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬೇರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ. ಯಾವ ಜನ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

6-30 P. M.

ಇಂತಹ ಜಾಡ್ಯಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದು ಅವರು ಕೋರುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಒಂದು ಸದ್ಗುಣದ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಒಂದು ಸತ್ಕಾರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಜನಾಂಗ ಎಳೆಕರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿ ದ್ದಾರೋ ಅದು ತಪ್ಪು. ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಯಾವಾಗ ಹರಿಜನರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟರೋ ಆಗಲೇ ನಾನು ಅವರನ್ನು ದೇವರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಲ್ಲ, ನಾಳೆ ಅವರು ಸತ್ಪುಷ್ಕಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಕೇವಲ 2-3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದೇನೂ ದೊಡ್ಡದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನಾಂಗದವರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮುಟ್ಟಿ ಏರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗಬೇಕು. ಈಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮನಗಾಣಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಇದ್ದರಲ್ಲಾ ನಡೆಯುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಯಾರೋ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಹಿಂದುಗಡೆ ತರುಗಿನೋಡಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಿಂದೆ ನೋಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನೋಡಬಾರದು. ನಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ, ನಾವು ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ದೋಷ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ಭಯ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಜನತೆಯ ಏಳಿಗೆಗೋಚರವಾಗಿ ನಾವು ಎಚ್ಚರಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಏನೇನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ದಮಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟಿನಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟಿನಲ್ಲಿ 15 ದಿವಸಕ್ಕೆ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆದರ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗಳವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟು ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ತರದೆ ಹೋದರೆ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವವರೆಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ other backward classes ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಸರಿಯಾದ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟು ತರದೆ ಇರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ವಿಲೇವಾರಿ ಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಮತ್ತು ಟೈಬ್ರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟೋ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಡೆಸುವ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಕಟ್ ಮೋಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಟೈಪ್ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲೆಯೂ ರೋಷದೋಷ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮುಖಾಂತರ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳು, ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಇವರು ಎಲ್ಲಾ ನಿಗಾ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಇನ್ನಾವುದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮುಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1961-62 ರಲ್ಲಿ 65 ಲಕ್ಷ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು 47 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. 1962-63 ರಲ್ಲಿ 70 ಲಕ್ಷ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು 72,79,000 ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. 1963-64 ರಲ್ಲಿ 56 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಮಾಲು 55 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. 1964-65 ರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ 4-5 ಸಾವಿರ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಮುಂತಾದುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರಾಖೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಈ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾರವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಕಾಯ್ದಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಂಟರ್ ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸ್ಕೀಮು ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಎಲ್ಲೆಂದರೇ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅವರ ಹೊಸ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ರಿಫ್ರೆಷರ್ ಕೋರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಇರಾಖೆಯ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಈ ಜನಾಂಗದ ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಗೌರಿಬದನೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಕ್ಟಿವೈಸರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಯರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ನಾಲ್ಕು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ)

ಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್‌ಕರ್ ವೇರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಿ, ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಟ್ಟು, ಅಟದ ಸಾಮಾನುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಹೊಲಗೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಹೊಲಗೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೊಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೊಲಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ, ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರ ಘನ ಉದ್ದೇಶ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಡತನದಿಂದ ಹೊಲಗೆ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ಪುನಃ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನೇ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು, ಬಡವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿಸುವ ಜನಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಎರಡೆರಡು ಎಕರೆ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರ ಮೌಲ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿರಲಿಲ್ಲ; ಅದೇ ಸಮಯವನ್ನು ಕಾದು, ಆ ಹಣ ಬೇರೆಯವರು ಕೊಟ್ಟು, ಎರಡೆರಡು ಎಕರೆ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಅವರಿಂದ ತಾವು ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಎರಡು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಅವರು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಆಗ ಬಹುದು; ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಜಮೀನು ಕೊಡುವವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಅವನೊಂದರೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂಥಾ ಜಾತಿಯವರಿಗೇ ಎಂದು ಜಾತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಜನಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 14 ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ 75 ಪರ್ಸೆಂಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು 25 ಪರ್ಸೆಂಟು ಹಣವನ್ನು ಅದರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾನಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ತೆಗೆದರೂ ಕೂಡ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಎಂದು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಹಳೆಯ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಬಾವಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಅಸ್ವಸ್ಥತಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೂಟನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಹಳ್ಳಿಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 2,500 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬಹುಮಾನ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಸ್ವಸ್ಥತಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಇನ್ನು 1965-66 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 99 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರ ವಿಳಿಗೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು, ಅಪೀನರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮುತವರ್ಜಿವಹಿಸಿ ಹರಿಜನರ ವಿಳಿಗೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಯ್ಡ್ ಮುಖಾಂತರ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ

ಗಳನ್ನು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲು ಮತ್ತು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಹಾಗೂ ಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬಿ.ಡಿ.ಒ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮುತುವರ್ಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೋನ್‌ನಲ್ಲೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲೂ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಫೆಬ್ರವರಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ 52 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ ಟ್ರೈಬಲ್‌ನವರಿಗೆ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಡಿನೋಟಿಫೈಡ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ 14 ಲಕ್ಷ 96 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಮತ್ತು ಸೆಮಿನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ 9 ಲಕ್ಷ 34 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬ್ಯಾಕವರ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೆ 6 ಲಕ್ಷ 72 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಡೀ ನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬಲ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ 3.52 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಡಿನೋಟಿಫೈಡ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ 8.8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರೀಕ್‌ಅಪ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರಂತೆ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ನೋಟೀಯರ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಅಫೀಸರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ವೆ ಟ್ರೈಬ್‌ಸಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂದು ಈ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಇರಾಖೆಯಿಲ್ಲದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಟ್ರೈಬ್‌ಸಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಇರಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬುರೇಟನ್ ಅನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಈ ಬುರೇಟನ್ ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಈ ಬುರೇಟನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಟೀಕೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಟೀಕೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೆ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಲು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಪಾಸ್‌ನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು. ಈ ವರ್ಷ 12 ಜನ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸ್‌ನಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಡಿನೋಟಿಫೈಡ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಸೆಮಿನಾರ್ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಸೆಮಿನಾರ್ ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಜನಾಂಗದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಬಹಳ ತೀವ್ರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಮತ್ತು ಸೆಮಿನೊಮ್ಯಾಡಿಕ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೆಪೋರ್ಟ್ ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಸೆಮಿನಾರ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಈ ಜನಾಂಗದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ)

ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾರೋನಿಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರು ಇರುವ ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಂದ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 4-5 ಅಂತಸ್ತುಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಅಕ್ಕುಪೇಷನರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಮಾಡಿ ಆ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಇರಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಬುರಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಬಜಾಫುರದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ವಿರಿಯಾವನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಬೇರ್‌ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರ್‌ಟಿಕ್ಲೇಷನ್ ನ್ಯೂರ್ಸ್ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಗೋಪಾಲಸಾರ್‌ನವರು ಅವರು ಹೇಳಿದರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರು ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಗಿರಿಜನರು ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವೊತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೇವಲ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಅವರನ್ನು ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಮುಂದೆ ಅವರು ಪ್ರಬಲವಾದ ಶಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವೊತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬೇರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ಜನ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

6-30 P. M.

ಇಂತಹ ಜಾಡ್ಯಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದು ಅವರು ಕೋರುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಒಂದು ಸದ್ಗುಣದ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಒಂದು ಸತ್ಕಾರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಜನಾಂಗ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ತಪ್ಪು. ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಯಾವಾಗ ಹರಿಜನರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಮ್ಮಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟರೋ ಆಗಲೇ ನಾನು ಅವರನ್ನು ದೇವರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಲ್ಲ, ನಾಳೆ ಅವರು ಸತ್ಪುಷ್ಕಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಕೇವಲ 2-3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದೇನೂ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಿಕೆಯಲ್ಲ. ಈ ಜನಾಂಗದವರ ತಳಿವಳಿಕೆ ಮುಟ್ಟಿ ವಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗಬೇಕು. ಈಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮನಗಾಣಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಯಾರೋ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು

ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆತನಿಗೆ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ, ಆತನಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಆದರೂ ಸರ್ವಿಲೆಂಟನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ಒಬ್ಬನು ಜವಾನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವನ ಮಗನಿಗೆ ಸ್ಯಾಲರಿ'ವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನನಗೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ ಸಂಬಳ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ವರಮಾನ 2,400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಸಂಬಳವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆತನ ಮಗ ಮೆರಿಟ್‌ನಿಂದ ಒಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ, ಅವನಿಗೆ ಸ್ಯಾಲರಿ'ವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಒಂದು ಶಿಫಾರ್ಸಿನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸಾಹುಕಾರರ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ಯಾಲರಿ'ವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತುಂಬಾ ಬಲಹೀನರೂ ಹಾಗೂ ಬಡವರೂ ಆಶಕ್ತರೂ ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸೆಂಟೀಮೆಂಟಾಲ್ ಐಕಳ.—ವಾರ್ಷಿಕ ಕಂ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಇದ್ದರೂ ಅದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಲ್ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಎೀಕರ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎರಲ್ವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇರಾಪೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೋಷದೋಷಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅಂಥಾದ್ದು ಇದ್ದರೆ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಇಂಥ ಕಡೆ ರೋಷದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಟೀಕಿಪುಣೆಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ದ್ದಾರೆಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜ. ನಾವು ಅದನ್ನು 3 ಸಲ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕೈಮವಾಗಿ ಮೂರು ವಾಟಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಕೆಲವು ಆಮೇಲೆ ಅಂಡರ್ ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್, ಕೆಲವು ಇನ್ನುಳಿದುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ರಿಜಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದುದು. ಹೀಗೆ ಫೆಬ್ರವರಿ 2 ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ ಮೂರು ಸಾರಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಲ 11, ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ 6-ಹೀಗೆ ಶಿಫಾರ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಪೈಕಿ 5-5 ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರಾ ರೋಷನೆಯಲ್ಲಿರುವುದು 4-5 ಆಗಿದೆ. ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಮೂರು ಇವೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು 3 ಸಾರಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಬ್-ಕಮಿಟಿಗಳು ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅದರ ಕೆಲಸ ಆದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸ್ಪೆಷಲ್‌ಗಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ತೋರಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ವಾಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದನಂತರ ಅದನ್ನು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು, ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರಷ್ಟು ಕಮಿಟಿ ವರದಿಯು 22 ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ 16 ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟಿಗೆ ಬರಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಏನು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಏನು ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿವೆ. ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದರೂ ಬಂದು ನೋಡಲಿ. ನಾನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾರು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಬಂತೆ ಇಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬಹುತ್ವದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ತೋರಿಸುವಾಗ ಇದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರೋಷದೋಷಗಳಿವೆ ಇದ್ದರೆ, ಇಂಥಂಥ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ)

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಅನ್ಯಾಯ, ಇದು ಅಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾದ, ಅದರಲ್ಲೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜನಗಳು ಹೋಗುವಂಥ ಜಾಗವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೈರಪ್ಪಾಡಿಯವರು ಅಂತಹ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಲಿ. ಅವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ದಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆನೇಕರನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಅನೇಕ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ರಜ್ಜುಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಒದಗಿಬರುತ್ತವೆ. ಅವರೇ ಈ ಜನಾಂಗದವರ ವಿಳಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬರೀ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಅಶ್ವೀಲವಾದ ನಡತೆ ಮತ್ತು ಶೀಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಬಂಧಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ಟೇಟ್ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರು ಅನೇಕರು ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ನಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.— ಗಂಡ ಬಿಟ್ಟವರೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.— ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಅನೇಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಹರಿಜನ-ಗರಿಜನರ ಕರ್ಯಾಣವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ದೇವತೆಗಳಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ತಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಮಗೇನೂ ಸಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಪಾನ್ ನಿರೋಧ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ವಿಷಯ ಒಂದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ನಾನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕಲಿತಾಗ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಪಾಠ್ಯ ನಾನು ಓದಿದ್ದು : (ಹಿಂದಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು.) ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಂಥ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಬ್ಬರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಸತ್ಯಶೀಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಂಥ

ನನ್ನಿವೇಶ, ಅಂಥ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿದಾಗ ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಎಂದಿಗೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲದೆ, ನೂರಕ್ಕೆ 50 ಭಾಗ ಇರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದಾಗ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಾಗ ಬದಲೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹದರಿ ಒಡಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಯೇ ಎನು ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೇ ಹೆದರದವರು ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಹೆದರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಒಂದು ತತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದಾಗ ನಾನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ. ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಲಾನಂಥವರು ಹೇಳಿದರೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

12 ಜನ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾದಾಯಿ ಬೋಗರೆ.—ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಹಣವೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಖಾಸಗಿ ಹಾಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿರಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿರಲಿ ಅರ್ಹತೆಯ ಮೇರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ.—ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇತರೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತನಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಿಂದ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇತರೆಯವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರಭಾರೆ ಆಗದಂತೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಆ ರೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ (ಹೆಬ್ಬಾಳೂರು).—ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರಾಯನದುರ್ಗದ ಹತ್ತಿರ ಲಂಬಾಣಿ ಜನರು ಒಂದುಸಾವಿರ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹರಿಜನರಲ್ಲೂ ಸೇರಿಲ್ಲ, ಗಿರಿಜನರಲ್ಲೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಇರಾಬೆಗೂ ಅನೇಕ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಜವಾಬು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಕಾರ್ಯವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿ ನೀತಿಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ.—ಹರಿಜನರು, ಒಡ್ಡರು, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ಟೆಸ್‌ನೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರು ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ! ಯಾವ ರೀತಿ ಇವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಬಾಣಿಗರಿಗೂ ಹಾಸ್ಟರ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಂಬಾಣಿಗರ ಕಾಲೋನಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ಎಂದೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ಟೆಸ್ ಎಂದೂ ಲಂಬಾಣಿ ಜನರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇವರನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಡೀನೋಟಿಫೈಡ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 14 ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಬಾಣಿಯವರನ್ನೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಆ ಜನಾಂಗದ ವಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅತಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಗೌಡ.—ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು 18 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಐದಾರು ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಗ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾನಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷವೇ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬರುವ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನಿಂಗ್.—ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆದೇಶ ಬರುವವರೆಗೂ ಲಾಬಾಣ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾನಪ್ಪ.—ಲಾಬಾಣ್ ಜನರಿಗೆ ಬಂಡಿತ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಯ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸತ್ಯಾಂಶವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ !

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾನಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 30-9-64 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟೈಪ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 17-3-1965 ರಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಫರ್ಮುಲು 20-8-1964 ಕೊನೆಯ ದಿನ, ಇದರಿಂದ ಅವರವರ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಂದು 25 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ 25 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಉಳುಮೆಗೆ ಜಮೀನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾನಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member says that the Social Welfare Department intervened and they got the building. But, nothing has been done to colonise that though eight years have elapsed.

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾನಪ್ಪ.—30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಡ್‌ಮಾಡಿ ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೊಸ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಲೋನಿ ಬಗ್ಗೆ ತಿಪಟೂರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆಯಾದ ಕೂಡದೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾರದು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾನಪ್ಪ.—ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I will now put the Demand to the Vote of the House :

THE QUESTION IS :

“ That a sum not exceeding Rs. 2,42,21,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1966, in respect of “ Miscellaneous, Social and Developmental Organisation.”

The motion was adopted.

25TH MARCH 1965

89

Mr. SPEAKER.—The House will now rise to meet tomorrow at 12 Noon.

The House adjourned at Eleven of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Friday, the 26th March 1965.

WD 4907—GPB—500 -12-8-1965